

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ἐνδέκατος

Συνδρομὴ ἰτησία : Ἐν Ἀθήναις, πρ 10, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις πρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἰτησίαι. — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6

8 Μαρτίου 1881

Ἐν τῷ «Ἀθηναίῳ» παρελθόντος ἔτους (Τεῦχος Β') ὁ κ. Δ. Βικέλας ἐδημοσίευσεν πραγματείαν περὶ τῆς τραγωδίας Μάκβεθ, κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ ἀξιολόγου συγγράμματος τοῦ ἐν Γρενόβλῃ καθηγητοῦ κ. Paul Stapfer ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Shakespeare et l'Antiquité. Σήμερον δημοσιεύομεν ἐνταῦθα ἀνάλυσιν τοῦ χαρακτηρι-
 ρος τοῦ Ἀμλέτου, ἐκ τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος καὶ ταύτην σταχυολογηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Βικέλα. Τὰ εἰς αὐτὴν παρενιρρήμενα ἀποσπάσματα ἐλήφθησαν ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀνεκδότου μεταφράσεως τοῦ Ἀμλέτου. Εὐχαρίστως δὲ μανθάνομεν ὅτι ὁ κ. Βικέλας, συμπληρώσας τὴν μετάφρασιν ταύτην, ὡς καὶ τὴν τοῦ Μάκβεθ, (ἥς ἀποσπάσματα τινὰ ἐδημοσίευσεν πέρυσιν ἡ «Ἐστία»), προτίθεται νὰ δημοσιεύσῃ ἀμφοτέρας τὰς τραγωδίας, συμπληρῶν οὕτω τὸ ἔργον, ὅπερ ἀνέλαθεν ὅτε πρὸ πενταετίας ἐξέδιδε τὴν μετάφρασιν τῶν τριῶν τραγωδιῶν «Ρωμαῖος καὶ Ἰουλιέττα», «Ὁθέλλος», καὶ «Ὁ βασιλεὺς Ἀθήρ». Οὕτω, χάρις εἰς τὴν εὐδόκιμον ἐργασίαν τοῦ διακεκριμένου Ἑλληνος λογίου καὶ περισπουδαστοῦ τῆς «Ἐστίας» συνεργάτου, τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον θέλει ἔχει μετ' ὀλίγον ἐν ὀραίᾳ μεταφράσει ἀκεραίας τὰς πέντε τραγωδίας, αἵτινες θεωροῦνται ὡς τὰ ἀριστουργήματα τοῦ δαιμονίου Ἀγγλοῦ δραματούργου. Σ. τ. Δ.

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΟΥ ΑΜΛΕΤΟΥ

[Ἐκ τῶν τοῦ Paul Stapfer].

Ὁ Ἀμλέτος δὲν εἶναι φύσει ἀσθενοῦς ἢ ἀμφι-
 ρεποὺς χαρακτῆρος. Ὅτε κατὰ πρῶτον βλέπει τὴν σκιὰν τοῦ πατρός του, ἐπιδεικνύει τόλμην ἀξίαν θυμιασμοῦ. «Τὰ νεῦρά του, λέγει, εἶναι ἀκμαῖα ὡς τὰ τοῦ Νεμαίου λέοντος». Οἱ φίλοι του φοβούμενοι ἀπεικταῖόν τι, τὸν ἐμποδίζουσι θέλοντα νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ φάσμα, ἀλλ' αὐτὸς τοὺς ἀπωθεῖ.

Τὰ χέρια κάτω, κύριοι! Μὰ τὸν Θεὸν, τὸν κάμνω φάντασμα, ὅποιον μὲ κρατεῖ. Ἀφῆτέ με, σὰς εἶπα!

Ὅποτε ἐξορίζεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ του εἰς Ἀγγλίαν, τὸ δὲ πλοῖον, ἐφ' οὗ ἐπιβαίνει, προσβάλλεται ὑπὸ πειρατῶν, αὐτὸς πρῶτος ἑνοπλὸς εἰσπηδᾷ ἐπὶ τοῦ ἐχθρικοῦ πλοίου. Εἰς τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις, ἰδίως δὲ εἰς τὴν ξιφασκίαν, ἐξέχει.

Ὁ Φορτιμβρᾶς, ὁ Νορβηγὸς πολεμιστῆς, λέγει περὶ αὐτοῦ ἐν τέλει, ὅτι

ἂν τὸν ἔκαμνεν ἡ τύχη βασιλεῖα, βεβαίως θὰ ἐφαίνετο ἀντάξιός τοῦ θρόνου.

Ἡ δὲ Ὀφηλία ἀπεικονίζει αὐτὸν διὰ τῶν ἐξῆς στίχων :

ἡ εὐπροσήγορος Ἰματιὰ, ἡ προκομμένη γλῶσσα, τάνθρωτον ἔτιφος, ἡ ἐλπὶς τοῦ Κράτους καὶ τὸ ἄνθος, αὐτὸς, καθρέπτης τοῦ συρμοῦ, τῆς εὐγενείας τύπος!

Εἶναι ἀληθές ὅτι ἐν τῇ τελευταίᾳ σκηνῇ, ἐνῶ τελεῖται ἡ ξιφωμαχία μετὰ τοῦ Λαέρτου, ἡ μήτηρ τοῦ Ἀμλέτου λέγει, ὅτι

εἶναι παχὺς καὶ ἀγκομαχεῖ.

Ἀλλὰ, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ὁ Σαικσπείρος γράφων ταῦτα εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἐκπροσωποῦντα τὸν ἥρωά του ἠθοποιὸν, καὶ δὲν πρόπει νὰ φανταζώμεθα τὸν Ἀμλέτον ὡς λυμφοειδέος κράσεως νέον. Ἀπ' ἐναντίας διαφαίνεται οὗτος δραστήριος φύσει καὶ ἐνθερμος κατὰ πάντα, — κατὰ πάντα, ἐκτὸς ἐνός, — ἥτοι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκδικήσεώς του.

Τοιοῦτος ὁ ἐξωτερικὸς ἄνθρωπος τοιοῦτος παρίσταται εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν συνήθεις. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ ἡ ἐπιφάνεια. Ἀνάγκη νὰ διερευνήσωμεν καὶ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, νὰ ἐξετάσωμεν ὁποῖα ἡ καρδιά του. Ὁ Ἀμλέτος φύσει ἐκτιμᾷ καὶ ἀγαπᾷ τὸ ἀγαθὸν, τὴν χρηστότητα. Ὡς ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἔχοντες ἐκ γενετῆς κλίσιν πρὸς τὴν μουσικὴν, τὴν ζωγραφικὴν ἢ τὴν γλυπτικὴν, καὶ ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἔτι ἀποστρεφόμενοι τὸ παράτονον τῶν ἡχῶν, τὴν δυσανάλογίαν τῶν γραμμῶν, ἢ τὸ ἀσύμφωνον τῶν χρωμάτων, οὕτως ὁ Ἀμλέτος φαίνεται ἔχων ἐκ γενετῆς τὴν συναισθήσιν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. Ἀγάλλεται βλέπων τὴν εὐθύτητα καὶ τὴν ἀρετὴν, βδελύσσεται δὲ τὸ ψεῦδος καὶ τὴν κακίαν. Τὸ τοιοῦτον αἶσθημα διατρανοῖ, ὅτε λέγει πρὸς τὸν Ὁράτιον:

Ὁράτιε, ἀπ' ὅσους καὶ ἂν εἶδα σὺ εἶς ἀλήθεια ὁ χρηστός ὁ ἄνθρωπος!

ΟΡΑΤΙΟΣ

Ἀθύντα

ἀγαπητέ μου.

ΑΜΛΕΤΟΣ

Μὴ θαρρεῖς ὅτι σὲ κολακεύω. Τί ἄρα γὰρ τὸ κέρδος μου θὰ ᾔῃαι ἀπὸ σένα, ποῦ ἔχεις τὴν καλὴν καρδίαν εἰσδιδῆναι σου μόνον νὰ τρώγῃς, νὰ ἐνδύσῃς; — Ποῦ εἶναι ἡ ἀνάγκη νὰ κολακεύετ' ὁ πτωχός; — Ὅχι! Ἄς γλυκογλείψῃ τὰ μεγάλα τὰ τραπὴ ἢ χαχαρένια γλώσσα, καὶ ἂς λυγρὰ τὸ γόνατον τὸν πρόθυμον ἀρμόνιόν του ἐκεῖ ποῦ ἡ χαμέρπεια εὐρίσκει τόφελός της. Ἀκούς; — Ἀφότου ἔγινε ἡ ἀτυχὴ καρδιά μου τῆς ψήφου τῆς ὁ κύριος, ἀφότου ἡδυνήθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους μεταξὺ διακρίσιν νὰ κάμνῃ, ἡ ἐκλογὴ τῆς ἔθαλεν ἐπάνω σου σφραγίδα. Διότι σ' εἶδα πάντοτε τὸ πᾶν νὰ ὑποφέρῃς, ὡς ἂν νὰ μὴν ὑπέφερες ὡς ἄνθρωπον σὲ εἶδα, ποῦ δέχεται τὰς προσβολὰς καὶ τὰ γὰρ τῆς τύχης

μέλῃσιν εὐχαρίστησιν· κ' εὐλογημένοι ὅσοι ἔχουν τὸ αἶμα καὶ τὸν νοῦν συγκερασμένα, ὥστε φλογέρα νὰ μὴ γίνωνται· ἡ δὲ δάκτυλα τῆς Τύχης, ἡ δὲ κλειδί· κ' ἂν ἀγαπᾷ νὰ παίξῃ· φέρε μὲν τὸν τὸν ἀνθρώπον ποῦ τῶν παθῶν δὲν γίνεται ὁ δούλος, καὶ νὰ τὸν ἔχω θησαυρὸν· ἡ δὲ βλάβος τῆς καρδίας μου καί! ἡ τῆς καρδίας μου τὴν καρδίαν, καθὼς ποῦ ἔχω· ἴσως·

Ἀπ' ἐναντίας δὲ ἀντιδίδει ἀκούων τὰς δουλοπρεπεῖς καὶ ἐπιτετηδευμένας περιφρονησεις τοῦ αὐτοῦ Ὀσείκου.

«Αὐτὸς, λέγει, πρὶν βυζᾶξῃ ἔκαμνε ὑποκλίσεις εἰς τὴν ῥῶγαν τῆς παραμάνας τοῦ Ἰδοῦ πῶς χαριεντίζονται καὶ αὐτὸς καὶ ἕνας σωρὸς ὁμοιοῦ τοῦ. Σοῦ ἡξέυρουν ἀπ' ἔξω τὰ σχήματα καὶ τοὺς τύπους τῆς εὐγενείας, καὶ τοὺς θαυμάζει ὁ ἐλαφρόμυαλος κόσμος μας. Ἀφ' ὧν, ὁ ὁποῖος τοὺς κάμνει καὶ περνοῦν ἀπὸ τὸ κόσμικον τῆς κοινῆς ὑποκλίσεως· ἀλλὰ μόνον νὰ τοὺς φουθήσῃ, πᾶσι ἡ φύσις·»

«Ὅτε, ἐν ἀρχῇ τοῦ δράματος, ἡ μήτηρ του θέλουσα νὰ τὸν παρηγορήσῃ διὰ τοῦ πατρὸς του τὸν θάνατον, λέγει τόπους κοινούς καὶ τετριμμένους ἐκφράσεις, οὐχὶ ἀμέστους ὑποκρισίας, ἀγανακτεῖ ὁ Ἀμλέτος καὶ ἐξάπτεται.

«Ἀφοῦ γνωρίζεις, λέγει ἡ βασίλισσα, ὅτι εἶναι κοινὸν τὸ ν' ἀποθνήσκῃ τις,

πῶς τόσον ἀσυνήθιστον, Ἀμλέτε, δι' ἐσένα σοῦ φαίνεται;

ΑΜΛΕΤΟΣ

Μοῦ φαίνεται! «Ὅχι, μητέρα, εἶναι! Ἐγὼ δὲν ἔξυρω· φαίνεται». — Δὲν εἶναι οὐτ' ἡ σκέπη αὐτῆς μου ἡ κατάμαυρη, καλὴ μητέρα, μόνη, οὐτ' ἡ ὀλιμμένη φορεσιὰ τοῦ τυπικοῦ τοῦ πένθους, οὐτ' οἱ συγχοῖ ἀνασασμοὶ ἀναπνοῆς πνιγμένης, οὐτ' ἡ πλημμύρα τῶν ματιῶν ποῦ δὲν στερεύει, — ὅχι, — δὲν εἶν' οὐτ' αἱ περίλυποι ἐκφράσεις τοῦ προσώπου, οὐτε οἱ τρόποι κ' αἱ μορφαὶ ἡ σχήματα τῆς λύπης, ποῦ ὅ,τι ἔχω μέσα μου ἔμπορουν νὰ μαρτυρήσουν. Αὐτὰ τῶν ὄντων «φαίνονται» διότι ὅλα εἶναι προσχήματα ποῦ δύνανται καθέναν νὰ τὰ δείξῃ. Ἐκεῖνο πῶς ξεπερνᾷ τὸ δείξιμον! Τὰ ἄλλα δὲν εἶναι παρὰ φάλαρα καὶ στολισμοὶ τῆς λύπης!

Τοιαύτη ἡ καρδίκα τοῦ Ἀμλέτου. Ἀς μεταβῶμεν ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς διανοίας του.

Ὁ Ἀμλέτος εἶναι φιλαναγνώστης, κρατεῖ συνήθως εἰς χεῖρας βιβλίον, ἡ τὸ σημειωματάριόν του. Ἀλλὰ, καὶ τοι ἀναγινώσκων πολλὰ, δὲν ἐκθαμβοῦται, οὔτε ἐξαπατᾶται ὑπὸ τῶν ἀναγνωσμάτων του. «Ὅτε ὁ γέρον Πολώνιος τὸν ἐρωτᾷ τί περιέχει τὸ βιβλίον του, ὁ Ἀμλέτος ἀποκρίνεται μετὰ πικρίας καὶ περιφρονησεως: Λόγια, λόγια, λόγια!

Δι' ἀναχρονισμοῦ πλήρους σημασίας ὁ Σαίξπηρος παριστᾷ τὸν Ἀμλέτον ὡς φοιτήσαντα εἰς τὸ πνευματικόν τῆς Βιττεμβέργης, ἐνῶ δὲ ζωντοῦς Λαέρτης, ὁ υἱὸς τοῦ Πολωνίου καὶ ἀδελφὸς τῆς Ὀφελίας, ἐκπαιδεύεται ἐν Παρίσι. Ἐξελθὼν ἐκ τῆς σκεπτικῆς Γερμανίας, ὁ νέος Δανὸς φαίνεται ἐπιποθῶν εἰσεῖναι τὴν νεφελώδη ἀτμοσφαιρὴν τῆς Ἡ Τετονικῆς διάνοια ἐν τῷ πλούτῳ αὐτῆς ὀλίγον πτοεῖται ὑπὸ τῶν ἀντιφάσεων, αἵ-

τινες δύνανται ν' ἀποπλανήσωσι τὴν συνήθη λογικὴν· ἡ μεγαλοπρεπὴς τοῦ Ἐγγέλου σύνθεσις περιπτύσσει τὰ ἀντιθέτα πάντα. — Οὕτω καὶ ὁ Ἀμλέτος παραδέχεται ποικίλας ταυτοχρόνως ιδέας καὶ θεωρίας, ἐν δὲ τῇ ἀφρονίᾳ τῶν πολυτίμων ἀφορισμῶν, τῶν συγκεροτούντων τὴν φιλοσοφίαν του, ματαίως ἤθελε τις ἀναζητῆσαι τὴν ἐνότητά ὁρισμένης τινὸς σχολῆς. Ἀπ' ἐναντίας αἱ ἐκφράσεις καὶ αἱ σκέψεις του περιέχουσι συνάμα καὶ πεποιθήσεις παχυλῆς ὀρθοδοξίας, καὶ δισταγμοὺς λεπτῆς φιλοσοφίας, καὶ ὁρθοκυντικῆς δοξασίας, καὶ δημώδεις δεισιδαιμονίας. Αἱ τοιαῦται ἀντιφάσεις ἐγκαινιῶν ἐν τῇ φύσει αὐτῇ τοῦ Ἀμλέτου.

Ὁ Ἀμλέτος σιέπτεται ὑπὲρ τὸ δέον, ἔνεκα δὲ τούτου χρονοτριβεῖ, ἀναβάλλων τὴν ἐκδίκησιν τοῦ δολοφονηθέντος πατρὸς του· ἡ πολλὴ σκέψις ὑποσκάπτει καὶ ἀποσυνθέτει τὴν ἐμφυτον αὐτοῦ δραστηριότητα. Καθόσον ἀναλύει καὶ διερευνᾷ τὸν σκοπὸν του, κατὰ τοσοῦτον θεωρεῖ αὐτὸν δυσκαπλήρωτον. Ἐμφερεῖται ὑπὸ τῆς εὐγενεὶς ἀλλ' ἀνεφίκτου ἐπιθυμίας νὰ διαπραχῇ ἔργον οὐχὶ δημίου, ἀλλὰ δικαστοῦ, νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐνοχον εἰς πάνδημον τοῦ ἐγκλήματος του ἐξομολόγησιν, πρὶν ἢ ἐπέλθῃ ἡ τιμωρία. Ἀναστέλλει τὴν τιμωρὸν χεῖρά του οὐχὶ μόνον ἡ ὕλική δυσχέρεια, ἀλλὰ καὶ ἡ ἠθικὴ τοῦ ἔργου εὐθύνη. Ὁ ἐνοχος εἶναι θεὸς του, — εἶναι βασιλεὺς, — εἶναι τῆς μητρὸς του ὁ σύζυγος. Τὸ ἐγκλημα ἀπεκάλυψεν ἡ ἐμφανισθεῖσα σινὰ τοῦ δολοφονηθέντος — ἀλλὰ μὴ ἡ τοιαύτη ἀποκάλυψις δὲν συνεπάγεται ἀμφιβολίαν τινά; — ἡ ὑπόψια δὲν ἰσοδυναμεῖ πρὸς βεβαιότητα. — Τὸ φάσμα ἦτο ἴσως τοῦ Σατανᾶ μνηχάνημα.

Ἰδοὺ πῶς ἡ συνείδησις δειλοῦς μᾶς κάμνει ὅλους, ἰδοὺ τῆς Ἀποφάσεως τὸ φυσικὸν τὸ χρῶμα πῶς μὲ τ' ἀχνόν της θάμπωμα ἡ Σκέψις τὸ χλωμιάζει καὶ πῶς ἐπιχειρήματα, μεγάλα καὶ γενναῖα, μὲ τοὺς τοιοῦτους στοχασμοὺς ἀπ' τὰ νερά τῶν βγαίνοντων καὶ καταντούντων καὶ τῶν τοῦ Ἐργου νὰ τὸ χάσουν.

Βέβαια, Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος μᾶς ἔπλασε μὲ λογικὸν ἐκτεταμένον τόσον, ὥστε νὰ δύνανται κ' ἐμπρὸς νὰ βλέπῃ καὶ ὀπίσω, μ' αὐτὴν δὲν μᾶς ἐπροίκισε τὴν δύναμιν, μὲ τοῦτον τὸν νοῦν μας τὸν ἰσθμὸν, διὰ νὰ ἦν ἐντός μας καὶ νὰ μουχλιάξῃ ἄχρηστος! — «Ὅ,τι κ' ἂν ἦναι, εἴτε κτηνώδης ἀσυλλογιστὴς, εἴτε ἄνθρωπος ὑπόψια ὁποῦ τ' ἀποθησόμενα τὰ παραλογιστὰς, (λογισμῶν, ποῦ ἂν κοπῇ ἡ τὰ τέσσαρα ὅλα ἔβγῃ, δειλία τρία τέταρτα, κ' ἐν τέταρτον ἡ γνώσις), ὅ,τι κ' ἂν ἦναι, — διατὶ ἀκόμη ζῶ δὲν ἔξυρω, νὰ λέγω «ὅς τὸ ἔκαμνα», — ἐνῶ κ' αἰτίαν ἔχω καὶ δύναμιν, καὶ θέλησιν, καὶ μέσα νὰ τὸ κάμω!

Ἐπίσης καὶ ἐν τῷ μονολόγῳ μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τοῦ ἠθοποιοῦ:

Θεέ μου, τί ἀνδράποδον, τί κνώδαλον ποῦ εἶμαι! Δὲν εἶν' ἀξιοθαύμαστον, αὐτὸς ὁ θεατρίνος εἰς μόνον τὴν προσποίησιν, εἰς τὸν νεῖρον τοῦ πάθους, νὰ σφίγγῃ τόσον τὴν ψυχὴν μὲ τὴν παράστασιν του, ὥστε ἀπ' τὸν πόνον τῆς ψυχῆς κ' ἡ ὕψις του ν' ἀλλοιωθῇ.

ἡ δὲ βλέφαρά του δάκρυα, ἡ δὲ πρόσωπό του λύπη, — φωνὴ κομμένη, — σχήματα, κ' ἐκφράσεις, καὶ κινήσεις, τὰ πάντα τόσον ταιριαστὰ μὲ ὅ,τι προσποιεῖται! Καὶ ὅλα διὰ τίποτε! Πρὸς χάριν τῆς ἐκείνης! Τί κ' ἡ Ἐκάθῃ πρὸς αὐτὸν, κ' αὐτὸς πρὸς τὴν Ἐκάθην ὥστε νὰ κλαίῃ δι' αὐτὴν; — Τί ἤθελε νὰ κάμῃ ἂν εἶχ' αὐτὸς νὰ τὸν κεντᾷ τὴν ἀφορμὴν τῆς λύπης ποῦ ἔχω γῶ; — Ὅχι ἐπινε τὸ θέατρον ἡ δὲ δάκρυ, τοῦ πλήθους ὁ ὄσκιος ταῦτα μὲ φοδερὰ τοῦ λόγια, ἐνόχους ὅλα ἐτρέλλαινε, ὅλα ἐτρόμαζεν ἀδούλους, ἀσφόρους ὅλα ἐξέπληττε, ὅλα ἔκαμνε τῷ ὄντι κ' ἡ ἀκοή κ' ἡ ὄρασις νὰ θαμβοῦν τοῦ κόσμου! Κ' ἐγὼ, ὁ ἄλλος ἐγὼ, ὁ λασποζυμωμένος, ὅταν τὸν χαμένον, ἀστοχῶ τὸ πάθος μου, καὶ χάσκω, καὶ οὔτε κ' ἂν τί νὰ εἶπω δὲν ἔχω, — οὔτε λέξιν, ὅχι, δὲν λέγω τίποτε δι' ἕνα Βασιλέα, ποῦ ἄνομα τοῦ ἥρπασαν καὶ ὀρόνον καὶ ζώην του! Δὲν εἶμαι ἕνας ἄνθρωπος; — Ποιὸς θέλει νὰ μ' ὑβρίσῃ; Ποιὸς θέλει κατακέφαλα νὰ μὲ ξυλοκοπήσῃ; Τὰ γένεια ποῖς μοῦ τὰ τραβᾷ, καὶ νὰ μοῦ τὰ πετάξῃ κατὰμουτρα; τὴν μύτην μου ποῖς θέλει νὰ μοῦ τρίψῃ; Ποιὸς μοῦ τὰ κάμνει ὅλα αὐτὰ; Ἀ, ἄ! Ἀ, ἔλθ'! — Ὅλα ὅλα τὰ δεχθῶ, ὅταν ἄχολον ποῦ εἶμαι περιστέρι, ἀφοῦ δὲν ἔχω μέσα μου γολὴν, νὰ μοῦ πικράνῃ τὸ ἄδικόν μου. Εἰδεμὶ ὅλα εἶχα χορτασμένους ὡς τῶρα ὅλους τ' οὐρανούς τοὺς γύπας μὲ τὰ σπλάγγνα ἐκεῖνου τοῦ ληστοῦ! — Λίσχρῃ, προδότῃ, δολοφόνε, ἀναίσχυντ', ἀσυνείδητε, ἀπάνθρωπε, ἀχρεῖτε, προδότῃ! . . . Ὡ! Ἐκδίκησις! . . . Τί κτήνος ὁποῦ εἶμαι! Ἰδοὺ σωστὴ παλληκαριά! Ἰδοὺ! Ἐγὼ, τὸ τέκνον ἐνὸς πατρὸς ἀγαπητοῦ καὶ δολοφονημένου, ἐνῶ καὶ γῆ καὶ οὐρανὸς ἐκδίκησιν φωνάζουν, ἐγὼ, ὅταν πόρνη, τὴν καρδίαν μὲ λόγια ἐλαφρόνως καὶ βλαστημῶς ὅταν κάπηλος, — ὅταν μὴ παληγογυαῖκα!

Τοιοῦτος διαφαίνεται γύσει ὁ Ἀμλέτος ἐν τῷ δράματι. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὰ στοιχεῖα ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἀνάλυσις αὐτῇ ἐλήφθησαν ἐνθεν κακεῖθεν, μὴ τηρουμένης τῆς χρονολογικῆς τῶν σκηνῶν σειράς. Ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ ὑποθέσεως ἀπλῆς οἷα ἡ ἱστορικὴ τῆς ψυχῆς τοῦ Μάκβεθ· ἡ ψυχολογία τοῦ Ἀμλέτου εἶναι πολλῶν πλέον περιπεπλεγμένη καὶ δυσδιάκριτος.

Ἐνῶ ἄφ' ἐνὸς καὶ ὅλην τὴν διέλιξιν τοῦ δράματος διατρηνοῦται ἡ ἀρχικὴ φύσις τοῦ Ἀμλέτου, ἀπ' αὐτῆς ἐπίσης τῆς ἀρχῆς διαφαίνεται καὶ ἡ ἐπελθοῦσα διατάραις τῆς διανοίας του. Ἡ δὲ διάκρισις τῶν δύο τούτων, τῆς ἀρχικῆς φύσεως τοῦ ἄφ' ἐνὸς, καὶ τῆς ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς του διατάραις ἀφ' ἑτέρου, ἀποτελεῖ, νομίζω, τὴν ἀληθῆ κλειδίαν πρὸς κατανόησιν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἀμλέτου. Ἐν ἐλλείψει τῆς τοιαύτης διακρίσεως, ὁ Ἀμλέτος παρίσταται εἰς ἡμᾶς ἀτελής ἡ ἀκατανόητος, διαστάζομεν δὲ ἐὰν ἦναι ἄξιος ἐλέους καὶ συγχωρήσεως ἡ ἀμειλίχτου καταδίκης, ἐὰν τῷ προσήκῃ ἀγάπη ἢ μῖσος, τιμὴ ἢ περιφρόνησις.

Ἀλλ' ἂς μεταβῶμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἐπελθούσης ταύτης εἰς τὴν διάνοιάν του διατάραις.

Εἶναι γνωστὸς ὁ ἐν τῇ ζωολογίᾳ λεγόμενος νόμος τῆς ἰσορροπίας, νομίζω. Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, ἐὰν μέρος τι τοῦ ὁργανισμοῦ πάθῃ ἀτροφίαν, ἡ ἰκμὰς ἡ μὴ εὐρίσκουσα τροφὴν εἰς τὸ πάσχον ἐκεῖνο τοῦ σώματος μέρος, ζητοῦσα ἐτέ-

ραν διέξοδον, σχηματίζει εἰς ἕτερον αὐτοῦ σημείον ἀνάπτυξιν ἀνάλογον τῆς ἀλλοχοῦ γενομένης ἀτροφίας. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐν τῇ ἠθικῇ ὁργανισμῷ. Ἡ ἀχρηστία ἠθικῆς τινὸς δυνάμειος συνεπιφέρει τὴν ἀνάπτυξιν ἐτέρας, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐξοικονομηθέντος ἐν τῇ πρώτῃ ποσοῦ ἐνεργείας. Ἐὰν ἔχῃ τις, λόγου χάριν, φυσικὴν πρὸς τὰ μαθηματικὰ κλίσιν, διατηρήσῃ δὲ τὴν διάνοιάν του ἐλευθέραν πάσης κατ' ἄλλην διεύθυνσιν προσηλώσεως, ἀπέχων ἀπὸ τῆς μελέτης τῆς φιλολογίας, τῆς καλλιτεχνίας, τῆς πολιτικῆς, περιοριζόμενος δὲ εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀριθμῶν καὶ τῶν ἰδανικῶν τῆς μαθηματικῆς διαγράμμάτων, κατὰ πᾶσιν πιθανότητα ὁ τοιοῦτος θά γείνη ἐξοχος μαθηματικὸς, καθ' ὅσον τουλάχιστον ἡ φύσις πρὸς τοῦτο τὸν προητοίμασε.

Ὁ Ἀμλέτος, ὁποῖος ἐκ φύσεως ἐπλάσθη, ἐκέκτητο τὰ προσόντα ὅπως ἀναδειχθῇ ἐξοχος πολιτικὸς ἢ πολεμικὸς ἀνὴρ, ἐὰν μέγα καὶ μυστηριώδεις οἰκογενειακὸν δυστύχημα, ὑποτρέφον τὸ σπέρμα τῆς σκεπτικῆς μεταγχολίας, ὅπου ἐναπέθεσαν εἰς τὴν νεαράν αὐτοῦ διάνοιαν οἱ καθηγηταὶ τῆς Βιττεμβέργης, δὲν τὸν κατεκρήμνιζεν εἰς ἄβυσσον θλίψεως καὶ εἰς λαβύρινθον σκέψεων. Τὸ ἐλαττήριον τῆς θελήσεως θαυμάζει ἐκτοτε ἐν τῇ ψυχῇ του, αἱ δὲ ποικίλαι αὐτῆς δυνάμεις, ὡς αἱ διακλαδῶσεις ποταμοῦ ἐπιγαθέντος, λαμβάνουσι μίαν εἰς τὸ ἐξῆς καὶ ἀποκλειστικὴν διεύθυνσιν. Ὁ δυστυχὴς πάσχει ἐκτοτε καὶ μέχρι τέλους ὑπερτροφίαν τῆς διανοίας.

Πάσχει, ὑποφέρει, συγχρόνως δὲ ἐκθαμβοῖ ἡμᾶς διὰ τοῦ ὕψους καὶ τοῦ βάθους τῶν στοχασμῶν του. Ναι, ὁ Ἀμλέτος παρὰφρονεῖ, καθ' ὅσον δὲν ὑπάρχει ἰσορροπία ἐν τῇ διανοίᾳ του. Ἀλλ' ἀπατώνται οἱ νομίζοντες ὅτι ἡ παρὰφροσύνη συνεπάγεται ἐξ ἀνάγκης τὴν ἐλαττώσιν ἢ τὴν ἀπόσβεσιν τῆς διανοίας. Οὐχί! ὁ πάσχων νοῦς τοῦ Ἀμλέτου λαμβάνει ἐντασιν διπλάσιαν, ὡς πρὸς ὕψος καὶ λεπτότητα, ἐνῶ δὲ φαίνεται στερούμενος κοινοῦ νοός, ἐκπλήττει ἡμᾶς διὰ τῆς ἐξαισίας λάμπει τῶν διανοημάτων του.

Ἀληθῶς ὁ Ἀμλέτος αὐτὸς λέγει ὅτι προσποιεῖται τὸν παράφρονον. Ἐν τῇ τελευταίᾳ σκηνῇ τῆς τρίτης πράξεως, ὅτε βλέπει καὶ πάλιν τὸ φάσμα τοῦ πατρὸς του, ἡ δὲ μήτηρ του, μηδὲν βλέπουσα, τῷ λέγει:

Αὐτὰ ὁ νοῦς σου τὰ γεννᾷ. Σὲ κάμν' ἡ ἐκστασις σου νὰ βλέπῃς πλάσμα· ἄντα.

ἀποκρίνεται ὁ Ἀμλέτος:

Ἐκστασις! ὁ σφίγμός μου ὅταν τὸν ἰδὼν σου τακτικῶς κτυπᾷ, κ' ἡ μουσικὴ του γερὰ ἐπίσης ἀντηχεῖ. Ὅχι, δὲν ἦσαν τρέλλα τὰ λόγια ποῦ ἐπρόφρα. Δοκίμασέ μ', ἂν θέλῃς, κ' εἰμ' ἱκανὸς νὰ ξαναπῶ λέξιν πρὸς λέξιν ὅλα, ἐνῶ ἄλλος πηλαλητῇ ὅλα ἐτρέχεν ἢ τρέλλα.

Ἀλλ' οἱ ἱατροὶ οἱ μελετήσαντες ὑπὸ ἐπιστημονικὴν ἐποψίαν τὰ κατὰ τὸν Ἀμλέτον, διὰβε-

— Ἐπίτρεψόν μοι νά σ' ἀγοράσω ὀλίγον κρέας· ὁ ἱατρός ἀπηγόρευσε νά τρώγῃς ξηρόν ἄρτον.

— Ἄς ἴδωμεν, Σελήνη, ἔλεγεν ὁ Κεραινός ἀποπειρώμενος νά τήν καθησυχάσῃ, μὴ λυποῦ· δὲν δυνάμεθα νά ἀγοράσωμεν ἄρτον· ἔχω ἐννέα στόματα νά θρέψω, ἀφίνω πλέον τοὺς δούλους, καὶ ὁ κροπώλης δὲν μᾶς πιστώνει πλέον.

— Ἀλλὰ τί τὰ ἔκαμες τὰ τρία χρυσᾶ νομίσματα, τὰ ὁποῖα σοὶ ἔδωκαν χάριν τῆς ἀφίξεως τῆς αὐτοκρατείας;

Ἄλλ' ὁ Κεραινός ἀμνηστῶν ἔκοπτε διὰ τῶν δακτύλων τὸν ἄρτον οὐδὲν ἀποκρινόμενος. Ἦτο δὲ Ἕλληνας κενόδοξος, ἀγαπῶν τὰς τέχνας καὶ τὴν πολυτέλειαν. Ὁ ἰσχνός αὐτοῦ μισθὸς μετετρέπετο εἰς πολυτίμα κοσμήματα καὶ εἰς σπάνια ἐπιπλάτῃ, τὰ δὲ τέκνα τοῦ ἀπέθνησκον ὑπὸ τῆς πείνης. Τέλος ὁμολόγησεν ὅτι διὰ τῶν τριῶν χρυσῶν νομισμάτων ἠγόρασε δακτύλιον, ἡ δὲ Σελήνη δὲν τὸν ἐπέπληξε μὲν ἀλλὰ τὰ δάκρυά της ἔρρεον. Ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς μητρός της αὐτὴ εἶχεν ἀναλάβει τὰ τοῦ οἴκου καὶ τὴν ἐπιμέλειαν ἐξ μικρῶν ἀδελφῶν, ἀρρένων καὶ θηλέων, ὧν ἓν ἄρρεν ἦτο τυφλόν, καὶ ἡ Σελήνη δὲν ἀντέχετο πλέον. Πλὴν δὲ τούτου ὁ Κεραινός εἶχεν ἐτέραν κόρην Ἀρσινόην ὀνομαζομένην, ὁμήλικα περίπου τῆς Σελήνης, ὁμοιάζουσαν πρὸς τὸν πατέρα της καὶ ἥτις ἠγάπα τὸν καλλωπισμὸν, τὰς ἡδονὰς καὶ ἐνόμιζε φυσικώτατον νά τρώγῃσιν οἱ ἀδελφοί της ἄρτον μόνον καὶ ὕδωρ· ἵνα δύναται αὐτὴ νά ἀγοράζῃ τὰ κοσμήματά της, ἄλλως δὲ ἦτο καρδιά ἀγαθὴ καὶ χαρκατὴρ προσνήης καὶ χαρίεις, πάντοτε ἐτοίμη νά θωπεύσῃ τὴν πρεσβυτέραν της ἀδελφὴν πέντε λεπτά της ὥρας ἀφ' οὗ ἐκείνη τὴν εἶχεν ἐπιπλήξει.

Ἄλλ' ἡ Σελήνη εἶχε τὸ κακὸν νά ἀποκρούῃ τὰς πρὸς συνδιαλλαγὴν προσπάσεις τῆς Ἀρσινόης, καθότι, ὡς πολλὰ φύσεις εὐθεῖαι καὶ δραστήριαι, οὐδόλως ἠθελε νά συγχωρῇ τὰς ἀδυνατοὺς φύσεις.

Οὕτε ἡ Σελήνη οὕτε ὁ Κεραινός ἤκουσαν τὰ βήματα τοῦ ἀρχιτέκτονος, ὅστις ἐστάθη ἀκίνητος ἐν τῇ σκιᾷ καὶ ἡ ἔκφρασις τοῦ ἐξωργισμένου προσώπου του μετεστράφη εἰς οἶκτον. Μετὰ στιγμιαίαν δὲ σιωπὴν ἡ Σελήνη ἐπανέλαβε:

— Πάτερ, μὴ δυσαρесеθῇς ἐάν σοι ὁμιλῶ καὶ πάλιν. Δις ἤδη ὁ ἀρχιτέκτων ἀπέστειλε ζητῶν φῶτα.

— Σιώπα! ἀνεφώνησεν ὁ Ἕλληνας πλήττων διὰ τῆς πυγμῆς τὴν τράπεζαν. Καὶ τί εἶν' αὐτός ὁ Πόντιος διὰ νά ζαλιζώμαι δι' αὐτόν;

— Εἰςέρω ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα ἐξ εὐγενεῶς οἰκογενείας· ἀλλ' ὅμως εἶνε ἀνάγκη νά κερδαίνωμεν τὸν ἄρτον μας, καὶ ἡκούσα ἕνα τῶν ἐργατῶν λέγοντα, ὅτι ἐάν δὲν ὑπακούσῃς θὰ σὲ παύσουν. Καὶ τότε τί νά γείνωμεν μὲ τὰ μικρά;

Καὶ ἡ μὲν κόρη κατελήφθη ὑπὸ στεναγμῶν, ὁ δὲ πατὴρ ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν. Ὁ Πόντιος, ἀ-

ποφασίσας νά διακόψῃ τὴν σκηνὴν ταύτην, ἐνεφανίσθη καὶ χαίρεισας μετὰ προσπεποιημένου σεβασμοῦ, τῷ εἶπεν εὐγενῶς, ἵνα εὐαρεστούμενος παραγγείλῃ νά φροντίσωσι περὶ τοῦ φωτισμοῦ, προσθεῖς ὅτι τὸν παρεκάλει μετὰ ταῦτα νά τὸν τιμῇσιν δειπνῶν μετ' αὐτοῦ.

Ὁ Κεραινός ἐμειδίξεν εὐαρεστῆς καὶ τὸν ἠκολούθησεν· ἡ δὲ θυγάτηρ παρεσκευάσθη νά διανυκτερεύσῃ μέχρι τῆς ἐπανόδου τοῦ πατρὸς της· διότι ἐγίνωσκεν ὅτι τὸ βαρὺ ἐκεῖνο καὶ παχὺ σῶμα, καὶ τοὶ φαινόμενοι ὕγιες, μόλις διὰ μιᾶς κλωστής συνεκρατεῖτο ἐν τῇ ζωῇ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἠθελε νά κοιμηθῇ πρὶν ἢ πρῶτον ὁ πατὴρ της ἐπανέλθῃ καὶ κοιμηθῇ.

Λαβοῦσα λοιπὸν τὰ ἐνδύματα τῶν μικρῶν ἀδελφῶν της καὶ ἐπιδιορθοῦσα αὐτὰ ὑπελόγιζε καὶ ἐσκέπτετο πῶς νά κατορθώσῃ νά οἰκονομηθῇ ἡ οἰκογένεια μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς διὰ τῶν χρημάτων ἅτινα ἤδη τῇ ὑπελείποντο. Καὶ κατὰ μὲν τὸ διάστημα τῆς πρώτης ὥρας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πατρὸς της εἰργάσθη εὐκόλως καὶ διαρκῶς, ἀλλ' ἔπειτα τὴν κατέλαθεν ὕπνος, καὶ ἡ εὐμορφος κεφαλὴ της ἐκλινε πρὸς τὸ στῆθος· αἴφνης ἀνυψοῦσα τὴν κεφαλὴν ἐλάμβανε τὴν βελόνην ἐν τάχει καὶ εἰργάζετο ἕως οὗ πάλιν τὰ βλέφαρά της ἐκλείοντο. Εἶδεν ὄνειρον ὅτι κατέπεσε, καὶ τὸ ὄνειρον τοῦτο τὴν ἐξύπνισε. Εἶδε πάλιν ὅτι ὁ πατὴρ της τῇ ἔριψε λίθον καὶ ἐξύπνισε πάλιν. Τὸ ἔλαιον τοῦ λύχνου ἦτο ἐν τῷ τελειοῦσθαι καὶ ὅμως ὁ Κεραινός δὲν ἐπανήρχετο. Κατελήφθη τότε ὑπὸ ἀνησυχίας, περιεκαλύφθη διὰ παλαιῶν τινος μανθῶν, ἐπῆρε τὸ φῶς, καὶ κατηυθύνθη πρὸς μακρὸν διάδρομον συνδέοντα τὴν κατοικίαν τοῦ ἐπιστάτου πρὸς τὸ κύριον σῶμα τοῦ οἰκοδομηματος καὶ οὕτως τὰ παράθυρα ἔβλεπον πρὸς ἐσωτερικὴν τινα αὐλήν. Διὰ τῶν παραθύρων δὲ τούτων ἡ Σελήνη ἔβλεπεν ἄλλα ἀνοίγματα φωτισζόμενα καὶ ἤκουε κρότους πριόνων καὶ σφυρίων.

Ἡ Σελήνη ἐβάδιζε δισταζούσα, διότι ἐφοβεῖτο πῶς παρατηροῦσα δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μὴ εὕρῃ τὸν πατέρα της ἐξηπλωμένον ἐν τινὶ γωνίᾳ. Διεληθοῦσα τὸν διάδρομον εἰσῆλθεν εἰς αἴθουσαν πλήρη ὕλικου καὶ φωτιζομένην διὰ δάδων προσκλωμένων ἐπὶ τῶν κιόνων. Εἶδός τι ῥόγγου βραγχῶδους ἠκούετο ὀπισθεν στοιβάδος σκινίδων· ἡ νεανὺς ἐξέβαλε κραυγὴν, καὶ προσέδραμε πρὸς τὸ μέρος ἔνθα ἔκειτο ὁ παχὺς Κεραινός, μελανὸν ἔχων καὶ οἰδαλέαν τὴν ὄψιν.

Ἡ κραυγὴ τῆς κόρης ἀφύπνισεν ἄνθρωπον τινα γλύπτην, ὅστις εἶχεν ἀποκοιμηθῇ πρὸ τῆς τράπεζας τῆς ἐργασίας του, ὡς ἐκείνη πρὸ τινος εἶχεν ἀποκοιμηθῇ ἐπὶ τοῦ ἔργου της. Ἀνεγείρων οὕτως τὴν κεφαλὴν εἶδε τὴν κόρην ματαίως σείουσάν τὸν Ἕλληνα, καὶ βλέπων τὴν ἀγωνίαν της τῇ εἶπεν ἐνθαρρύνων αὐτήν.

— Ἀφ' οὗ ῥέγγει δὲν εἶνε νεκρός. Ὁ οἶνος τοῦ ἀρχιτέκτονος τὰ ἔκαμεν ὅλ' αὐτά.

Ἡ Σελήνη, στρέψασα τὴν κεφαλὴν ἐκπληκτος, διότι εἰσερχομένη δὲν τὸν εἶχεν ἰδεῖ, εἶπε.

— Σὺ εἶσαι, Πολυδεύκης;

— Ὡς βλέπεις· καὶ ὅλος εἶμαι εἰς τὰς παραγὰς σου. Τί θέλεις νά κάμω διὰ νά σὲ βοηθήσω;

— Πρέπει νά τὸν φέρωμεν εἰς τὴν κλίνην του, εἶπεν ἡ κόρη δεικνύουσα τὸν κατακείμενον κολοσσόν.

— Ἐάν ἔχῃς τέσσαρας ἵππους εἰς τὴν διάθεσίν σου εἶνε δυνατόν.

— Πάντοτε ὁ ἴδιος εἶσαι. Τί νά κάμωμεν λοιπὸν; Ὅθ' ἀκούνη.

— Ἐπαρε τὸ ἐκπνευρόν μου καὶ σκέπασέ τον.

— Ἀμὲρ σὺ; Ὅθ' ἀκούνη.

— Καλὰ! ἐγὼ εἶμαι συνειθισμένος. Πήγαινε σὺ νά κοιμηθῇς καὶ ἐγὼ τὸν προσέχω.

Ἡ Σελήνη ἠγέρθη. Κατὰ τὴν κίνησιν δὲ αὐτῆς ταύτην ὁ μανθῶς της διανοίγεται, τὸ δὲ ἔφησεν αὐτῆς σῶμα, περιεκεκλεισμένον ἐν λευκῇ ποδῆρει ἐσθῆτι πολυπτύχῳ, ἐφαίνετο ὡς ἰσχνός τις κίων.

— Μὴ σαλεύσης! ἀνεφώνησεν ὁ γλύπτης. Πρὸς Θεῶν, μὴ ἐγγίσῃς τὴν χεῖρα εἰς τὸν μανθῶν σου· αἱ πτυχαὶ του εἶνε θαυμασταί· δὲν εἶχον πρότυπον διὰ τὸ ἄγαλμα τῆς Οὐρανίας μου, καὶ τῶρα σὺ θὰ γείνης τὸ πρότυπόν μου. Θέλεις;

Ἐκείνη δὲ, οὐδὲν ἀποκριθεῖσα, ὑπήκουσεν εὐπειθῶς, διότι ἡ περιλῦπος νεανίς, ὑπὸ τῆς δυσυχίας ἀποσκληρυνθεῖσα, ἠγάπα ἐν τῷ βῆθαι τῆς καρδίας της τὸν φαιδρὸν ἐκείνον νεανίαν, οὗ οἱ ὀφθαλμοὶ ἔλαμπον ὑπὸ μεγαλοφυΐας. Ἦτο δὲ υἱὸς τῆς θυρωροῦ, τῆς ἀγαθῆς ἐκείνης γυναικὸς τῶν κυναρίων καὶ τῶν ἀκανθυλλίδων. καὶ πολλάκις ἐν τῇ παιδικῇ του ἡλικίᾳ συνέπαιξε μετὰ τῶν τέκνων τοῦ ἐπιστάτου. Αἱ δ' ἄλγες ἀπέστειλλον εἰς τὰ ὑψηλὰ φατνώματα λάμψεις ἀμυδράς καὶ κινουμένας, ὁ μανθῶν ἔρρεγγεν ἐπὶ τῶν συντετριμμένων πλακῶν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πηλοῦ καὶ τῆς γύψου, ὁ Πολυδεύκης μετεχειρίζετο τὸν προπλασθέντα μετὰ τοσαύτης ταχύτητος, ὥστε ἡ χεὶρ του ἐναρκοῦτο, ἡ δὲ Σελήνη ἦτο λευκὴ ὑπὸ τῆς προσπάθειας ἣν κατέβαλλε καὶ ὑπὸ τοῦ κόπου, ἀλλ' ὁ χρόνος παρήρχετο χωρὶς μίαν πτυχὴν τοῦ ἐνδύματος της νά κινήθῃ.

Τέλος ἡ ὠχρότης τῆς νεανίδος ἐξέπληξε τὸν καλλιτέχνην.

— Μίαν ἀκόμη στιγμὴν καὶ θὰ ἀναπαυθῇς. Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὴν εὐγενῆ προθυμίαν σου. Ἐχει δίκαιον ἡ μήτηρ μου, ὅθ' ἡ γείνης καλὴ σύζυγος.

— Δυνατὸν νά ἀπατᾷσαι.

— Ὅχι, ὄχι! Ὀνομάζεσαι Σελήνη, καὶ εἶσαι γλυκεῖα ὡς τὸ φῶς τῆς σελήνης. Τὰ ὀνόματα ἔχουν καὶ τὴν σημασίαν των.

— Ὁ ἀδελφός μου ὁ τυφλὸς ὀνομάζεται Ἡλίας, ὑπέλαθεν ἡ νεανίς μετὰ πικρίας.

Ὁ Πολυδεύκης ἐσιώπησε. Χωρὶς δὲ καὶ αὐτὸς νά ἐννοήσῃ, ἡ παρατήρησις τῆς νεανίδος αὐτῇ καὶ ὁ τρόπος δι' οὗ ἐγένετο ἡ παρατήρησις τὸν δυσηρέστησαν. Ἐγίνωσκε δὲ τὸν χαλεπὸν βίον τῆς Σελήνης, ἐθαύμαζε τὴν γενναϊότητά της, τῷ ἐφαίνετο εὐμορφος, καὶ ὅμως αἴφνης ἠσθάνθη παγερόν τι πρᾶγμα διεισδύσαν μετὰ αὐτοῦ καὶ ἐκείνης. Ὑπεχώρησεν ὀλίγον, θέλων νά παρατηρήσῃ τὸ ἔργον του, καὶ ἐπανέλαβε τὴν ἐργασίαν ἐν ἄκρᾳ σιγῇ.

Ἡ δὲ νεανίς, βλέπουσα ὅτι ὁ Πολυδεύκης οὐδὲν ἀπεκρίνετο, τῷ εἶπε πρῶτον μὲν μετὰ τινος ψυχρότητος, ἔπειτα δὲ ἐξαπτομένη:

— Μὲ πιστεύεις ὅταν σὲ λέγω ὅτι δυνατόν νά ἀπατᾷσαι, καὶ ἔχεις δίκαιον πιστεύων με, διότι πᾶν ὅ τι κάμω ὑπὲρ τῶν μικρῶν μας οὐτε ἐξ ἀγαθοτήτος τὸ κάμω οὐτε ἐκ στοργῆς. Ἀλλὰ μόνον ἐπειδὴ ἐκληρονόμησα τὴν ὑπερηφάνειαν τοῦ πατρὸς μου μοι εἶνε ἀφόρητον οἱ ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἀδελφαὶ μου νά ἐξέρχονται ῥακένδυτοι καὶ νά ἐξεύρωσιν οἱ ἄνθρωποι πόσον εἴμεθα πτωχοί. Ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς μητρός μου δὲν ἠσθάνθη πλέον χαράν. Ἡ καρδιά μου εἶνε ἀδιάφορος, καὶ ὁ φόβος εἶνε τὸ μόνον αἴτιον ὅπερ εἶνε εἰς κατὰστασιν νά αἰσθάνεται. Πολὺ φοβοῦμαι πολὺ τὰς ἀσθενείας, διότι θέλεις πολλὰ ἔξοδα, καὶ διὰ τοῦτο προσπαθῶ νά εἶνε τὰ παιδιὰ καλὰ εἰς τὴν ὑγίειάν των. Δὲν θέλω νά γείνω πλέον κακὴ παρ' ὅτι εἶμαι· ὅταν πάσχωσιν ἐκεῖνα ἐγὼ λυποῦμαι. Ἀλλ' ὅμως ὅτι καὶ ἂν κάμω ὑπὲρ τῶν ἄλλων δὲν μ' εὐφραίνει· τὸ πολὺ πολὺ ἐλαττοῦται ὀλίγον ἡ ἀνησυχία μου. Μ' ἐρωτᾷς τί φοβοῦμαι; Τὰ πάντα φοβοῦμαι, διότι προσμένω κακὸν πάντοτε, οὐδέποτε καλόν. Φοβοῦμαι ὅταν κτυπῶσιν τὴν θύραν μας, διότι ἔσως εἶνε δανειστής. Ὅταν καθ' ὁδὸν στρέψωσι τοὺς ὀφθαλμούς των πρὸς τὴν Ἀρσινόην, φοβοῦμαι διὰ τὸ μέλλον της. Ὅταν ὁ πατὴρ μου παρακούῃ εἰς τὸν ἱατρὸν, φοβοῦμαι μὴ ὁ θάνατός του μᾶς ῥίψῃ εἰς τοὺς πέντε δρόμους. Τίποτε δὲν κάμω μὲ καρδίαν φαιδρὰν τίποτε! Ἐργαζομένη ζητέω τὰς πλουσίας, τὰς ὁποίας ὑπερηστοῦσιν αἱ δοῦλαι των. Ἐπεθύμουν νά ἔχω χρήματα διὰ νά κοιμῶμαι τὸ ἥμισυ τῆς ἡμέρας καὶ νά μὴ σαλεύω τὸν δακτύλόν μου. Ἡ ζωὴ μου εἶνε ἀθλιότης καὶ πόνος. Καὶ ἐάν τυχόν ἐπέλθῃ μία ὥρα καλλιτέρας, τόσον θαυμάζω, ὥστε παρέρχεται πρὶν ἢ συνέλθω ἐκ τῆς ἐκπληξείας μου καὶ τὴν χαρᾷ.

Ταῦτα εἰποῦσα ἐσιώπησε, καὶ ἐπεκράτησεν αὐτοῖς σιγὴ ἐν τῇ εὐρείᾳ ἐκείνῃ πολυστήλῳ αἰθούσῃ, διακοπτομένη ἐκ διαλειμμάτων ὑπὸ τῆς δυσκόλου ἀναπνοῆς τοῦ κοιμώμενου. Ἡ ψυχρότης ἣν ἀπέδειξεν ὁ Πολυδεύκης ἐπετείνετο, μάτην δὲ ἐζήτηι οὗτος ἐνθαρρυντικὸν τινα λόγον.

Ἐν τῇ δὲ ἔσχατῃ μετὰ προσοχῆς ὑπερβαλλούσης πτυχῇ τινα τοῦ ἀγάλματος του, ἐσάλπισαν ἐν τῇ παρακειμένῃ αἰθούσῃ, ὡς σημείον ὅτι ἦλθε νέαν

στίφος εργατών. Ὁ Πολυδεύκης ἀνεγείρας τὴν κεφαλὴν εἶδεν ἐξαφανιζόμενον τὸ πρότυπὸν τοῦ. Ἡ λευκὴ ἐσθὴς τῆς Σελήνης ἐξαφανίζετο ταχέως κατὰ μῆκος τοῦ διαδρόμου, καὶ ὁ ξηρὸς ψόφος τῶν ξυλίνων σανδαλίων τῆς ἡλαττοῦτο. Ὁ καλλιτέχνης ἐπανῆλθε βραδέϊ βήματι πρὸ τῆς τραπεζῆς τοῦ, ἀλλὰ δὲν ἀνέλαβε τὰ εργαλεία τοῦ. Εἶχε τὸν νοῦν τοῦ εἰς τὴν ὥχραν ἐκείνην νεάνιδα, ἥς ἡ ψυχὴ ἀπεναρκώθη καὶ ἀπεμαράνθη, καὶ ὁ μανδύας τῆς ἐσχημάτιζε τοσοῦτον θαυμασίας πτυχάς.

Γ'

Ὁ Ἀδριανὸς ἀνευ τινὸς δυσκολίας συνήνεσε νὰ βραδύνη τὴν ἀφίξιν τοῦ, καὶ αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως παντὶ σθένει προσεπάθουν νὰ παρασκευάσωσιν ὑποδοχὴν ἐνθουσιώδη, ὅτε αὐτοκρατορικὸν ἀγγελμα συνετάραξε τὸν ἔπαρχον. Ἐπῆλθεν ὅρσις εἰς τὸν Καίσαρα νὰ ἐπισκεφθῇ ἄγνωστος τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐμήνυσεν εἰς τὸν Τιτιανὸν ὅτι μετ' οὐ πολὺ ἐμελλε νὰ ἀποβιβάσθῃ εἰς Λοχίαν· ἐν τέλει δὲ τῆς ἐπιστολῆς παρήγγελλεν αὐστηρῶς νὰ μὴ κοινολογήσῃ τίποτε. Μόνος δὲ ὁ ἀρχιτέκτων Πόντιος ἔμαθεν, ὡς εἰκός, τὸ ἀπόρητον, καὶ αὐτὸς εἰσῆγαγεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τὸν ῥωμαῖον ἀρχιτέκτονα Κλαύδιον — ὑπὸ τοιοῦτον ὄνομα ἤθελεν ὁ αὐτοκράτωρ νὰ ἐμφανισθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος, — καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ἐργάται ἐσπεύδον νὰ κενώσωσι δωμάτιόν τι, ἀποκομίζοντες ἐξ αὐτοῦ τὰ εργαλεία καὶ τὰ διάφορα ὕλινά, καὶ μετακομίζοντες διάφορα ἐπιπλά.

Ἰνα δὲ τις ἔλθῃ εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο, κείμενον ἐν τῇ δυτικῇ πτέρυγι τοῦ οἰκοδομήματος, ὥφειλε νὰ διέλθῃ τὴν αἴθουσαν ἐν ᾗ ὁ Πολυδεύκης εἶχεν ἰδρύσει τὸ εργαστήριόν τοῦ. Ὁ Ἀδριανὸς ἔστη ἐνώπιον τοῦ νεαροῦ καλλιτέχνου, τὸν ἐθεώρησεν ὥραν τινὰ ἐργαζόμενον, καὶ τῷ ἐλάλησε φιλοφρόνως διὰ λόγων δηλούντων ὅτι δὲν ἦτο τις ἀδελφός. Εἰσῆλθεν ἔπειτα εἰς τὰ ἀτελῆ ἐτι δώματά τοῦ, εὔρε τὰ πάντα καλῶς ἔχοντα, καὶ ἠρώτησε μόνον, ἐὰν ἦτο καλὴ ἡ κλίνη τοῦ Ἀντινόου. Δὲν ἔλαβον δὲ καιρὸν νὰ τῷ παρασκευάσωσι δεῖπνον, καὶ τῷ ἐφάνη νόστιμον νὰ φάγῃ τὰ περισσεύματα τοῦ δεῖπνου τοῦ Ποντίου, μεθ' ὃ ἐνεκαθιδρύθη ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ Πολυδεύκου, ἐνθα διεσκέδαζε πλάττων γυναικίαν τινὰ κεφαλὴν. Ὅτε δ' ἐπανῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν τοῦ ἦτο ἤδη νύξ.

Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα συνέβαινον ἐν τῇ δυτικῇ πτέρυγι, ἡ περίλυπος Σελήνη περιστρέφετο ἐν τῇ στρωμνῇ τῆς, ἀδυνατοῦσα νὰ ἀποκοιμηθῇ· διότι νέαι μέριμναι τὴν εἶχον καταλάβει. Ὁ Κερκυνὸς διενόηθη νὰ μετάρχῃ καὶ ἡ Ἀρσινόη τῆς συνοδείας ἥτις εἶχε παρασκευασθῇ πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ αὐτοκράτορος· τὸ δὲ φιλάρεσκον κοράσιον ἀσμένως ἀπεδέξατο τὴν ἰδέαν ταύτην, καὶ τὰ χρέη τῆς οἰκογενείας ἐμελλον νὰ ἀυξηθῶσι κατὰ τὴν τιμὴν πολυμελοῦς ἐνδυμασίας, παραγγελλείσης ἐπὶ

τηδὲς χάριν τῆς περιστάσεως ταύτης. Καὶ ἡ μὲν Σελήνη ἀπέδειξε τὸ παράλογον τῆς τοιαύτης δαπάνης, ἀλλ' ἡ Ἀρσινόη δυσαρεστηθεῖσα ἐκοιμάτο ἤδη ἐν εἰρήνῃ. ἐν ᾧ ἡ Σελήνη ἀνεπόλει καθ' ἑαυτὴν πάντα τὰ ταράσσοντα καὶ ἐξερεθίζοντα τὴν ψυχὴν τῆς.

Μετὰ πολλῆς δὲ εὐχαριστήσεως εἶδεν ἐπανερχομένην τὴν ἡμέραν. Ἐγερθεῖσα δὲ ἔλαβεν ὑδρίαν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς καὶ λύχνον διὰ τῆς ἑτέρας, καὶ ἐπορεύθη νὰ λάβῃ ὕδωρ ἐκ τῆς κρήνης ἣν ἐξαιρέτως ὁ πατὴρ αὐτῆς ἠγάπα. Διερχομένη δὲ τὸν διάδρομον παρετήρησεν ὅτι τὰ πάντα δὲν ἦσαν ὡς καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἡμέρας, καὶ διενόηθη ὅτι ἐκεῖ βεβαίως θὰ κατέλυσεν ὁ νεωστὶ ἐλθὼν ῥωμαῖος ἀρχιτέκτων, δι' ὃν τὴν προτεραίαν τῇ εἶχον ζητήσει ἄλλας. Ἡ σκέψις αὕτη τὴν ἐφόβισε, καὶ ἀνύψωσε τὸν λύχνον ἵνα κάλλιον παρατηρήσῃ περὶ αὐτῆς.

Αἶφνης ἠκούσθη γρυλλισμὸς καὶ ἡ Σελήνη παρετήρησεν ἐξηπλωμένον πρὸ τινος θύρας καὶ ἀνυψωμένον ἐπὶ τῶν προσθίων ποδῶν ζῶόν τι τερατῶδες, μοιάζον πρὸς μεγαλογραφίαν κυνός· ὕλακὴ φοβερὰ ἀντήχησεν, ἄλλατὰ τινὰ ταχέως ἠκούσθησαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ τεράστιος ὄγκος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτῆς. Ἡ Σελήνη κατεκυλίσθη κατὰ γῆς, ἐκβάλλουσα κραυγὴν σπαρακτικὴν· δούλος τις ἔσπευσε πρὸς τὸν διάδρομον ξιφῆρης. ἐν ᾧ ὁ Ἀντίνοος προσεπάθει νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν μολοσσόν.

Αἱ θοαὶ λάμψεις τῆς αὐγῆς ἐπιπτον ἐπὶ τοῦ λεπτοφυοῦς προσώπου τῆς Σελήνης λιποθυμημένης. Ὁ Ἀντίνοος, κλίνας τὸ γόνυ ἐνώπιον αὐτῆς, ἐξήτασεν ἐλαφρὰ τοὺς γυμνοὺς βραχίονάς τῆς καὶ ἀνεζήτησεν ἐπὶ τῆς λευκῆς ἐσθῆτός τῆς ἔχνη αἵματος· ἀλλ' οὐδὲν εὔρε, διότι ὁ κύων δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ πληγώσῃ τὴν νεάνίδα. Ἀνῆγειρεν ὁ Ἀντίνοος τὴν ὥχραν κεφαλὴν, ἐξ ἧς ἐκρέματο μακρὰ μεταξώδης κόμη, ἔστειλε τὸν δούλον νὰ φέρῃ ὕδωρ καὶ ἄλλατὰ τινὰ, καὶ ἐθεώρει μετὰ παραδόξου συγκινήσεως τοὺς κανονικοὺς ἐκείνους χαρακτῆρας ταρασσομένους ὑπὸ ὀδυνηρῶν φρικιάσεων. Αὐτὸς δὲ, ὁ εὐνοούμενος τοῦ αὐτοκράτορος τῶν Ῥωμαίων, ὁ κεκορεσμένος θωπειῶν, ἠσθάνετο εὐφροσύνην ἄρρητον παρέχων οὕτω μικράν τινα βοήθειαν εἰς ἄνθρωπον ἄγνωστον, ὅστις δὲν ἐμελλε νὰ ἀποτίσῃ τὴν χάριν διὰ δουλικῶν διαβεβαιώσεων.

— Ἐξύπνα, ἔλεγε βρέχων τὸ μέτωπον τῆς Σελήνης διὰ τοῦ ὕδατος ὅπερ ἐκόμισεν ὁ δούλος καὶ θέτων ὑπὸ τὴν ῥίνα τῆς φιαλίδιον.

Ἀλλ' αἶφνης παρετήρησεν ὅτι ὁ πέπλος τῆς εἶχε κατασπαρχθῇ ὑπὸ τοῦ κυνός, ὥστε ὁ ὧμος αὐτῆς ἐφαίνετο γυμνός. Ἐρυθρίασας ἀνύψωσε τὰς πτυχὰς τοῦ πέπλου μέχρι τοῦ τραχήλου τῆς.

— Ἐξύπνα λοιπόν, ἐφώνησε μετ' ἀγωνίας.

Τὰ ἄχροα χεῖλη διεστάλησαν, ἀποκαλύψαντα διπλὴν σειρὰν λευκοτάτων μικρῶν ὀδόντων καὶ ὀξυτάτων, τὰ βλέφαρα ἀνυψώθησαν βραδέως, καὶ

ἡ Σελήνη ἐκινήθη ἵνα ἀνεγερθῇ. Ἐν ᾧ δὲ ὁ Ἀντίνοος ἔκυπτε νὰ τὴν βοηθήσῃ, ἡ Σελήνη περιέβαλε διὰ τῶν βραχιόνων τῆς τὸν τραχήλον τοῦ ἀνακράζουσα.

— Βοήθειαν! Πολυδεύκη! βοήθειαν! ὁ σκύλος μ' ἄρπαξε.

Καὶ οἱ βραχίονες ἐλύθησαν, καὶ ἡ νεῆνις ἔπεσε πάλιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Φέρουσα δὲ τὰς χεῖρας πρὸς τοὺς κροτάφους ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ φρικιώσα βλέπει τὸν ἐνώπιον αὐτῆς νέον.

— Τίς εἶσαι; τὸν ἠρώτησε χαμηλῇ τῇ φωνῇ. Ἐκεῖνος δὲ ἀνεγερθεὶς ὑπεβόηθησεν αὐτὴν προσπαθοῦσαν νὰ ἐγερθῇ, καὶ εἶπε:

— Δεδοξασμένον τῶν Θεῶν τὸ ὄνομα διότι ἀναπνέεις! Ὁ κύων μας σὲ κατέρριψε, καὶ ἔχει φοβεροὺς ὀδόντας.

Ἡ Σελήνη διὰ μιᾶς ἀνηγέρθη.

— Αἰσθάνεσαι πούθενά πόνον; τὴν ἠρώτησεν ὁ νέος μετ' ἀνησυχίας.

— Ναί, ἀπεκρίθη ὑποκώφως.

— Σ' ἐδάγκασε;

— Δὲν πιστεύω. Δὸς μοι τὴν πόρπην ἐκείνην, ἔπασεν ἐκ τοῦ πέπλου μου.

Ὁ Ἀντίνοος σπεύσας ὑπήκουσεν, ἐκείνη δὲ καρφόνουσα τὸ ἐνδυμὰ τῆς ἠρώτησεν αὐτῆς:

— Τίς εἶσαι; Πῶς ὁ κύων οὗτος εὑρέθη εἰς τὰ ἀνάκτορά μας;

— Ὁ κύων οὗτος... εἶνε ἰδικός μας... Ἡλθομεν χθὲς τὴν νύκτα, καὶ ὁ Πόντιος μᾶς...

— Εἶσαι τοῦ ῥωμαίου ἀρχιτέκτονος;

— Ναί, καὶ σὺ τίς εἶσαι;

— Ἡ κόρη τοῦ Κερκυνοῦ, τοῦ ἐπιστάτου τῶν ἀνακτόρων.

— Καὶ τίς εἶνε ὁ Πολυδεύκης τὸν ὁποῖον ἐκάλεις εἰς βοήθειάν σου;

— Διὰ τί ἐρωτᾷς;

Ὁ Ἀντίνοος ἐρυθρίων καὶ τεταραγμένος ἀπεκρίθη:

— Διότι ἐφοβήθην ὅτε ἀνεφώνησες τόσον δυνατὰ: Πολυδεύκη!

— Ὅταν φέρῃ τις εἰς ξένην οἰκίαν κακοὺς σκύλους, ἐπανελάβε ζῶητος, τοὺς δένει. Σὲ παρακαλῶ νὰ τὸν προσέχῃς· διότι ἀπ' ἐδῶ διέρχονται τὰ παιδία ὅταν ἐξέρχονται εἰς περίπατον. Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὴν συνδρομὴν σου. Καὶ ἡ ὑδρία μου;

Ἡ ὑδρία ἔκειτο κατὰ γῆς, συντετριμμένη εἰς μυρία τεμάχια, ἅτινα ἡ Σελήνη ἰδοῦσα κατελήφθη ὑπὸ σφοδρῶν λυγμῶν, οὐδόλως ὥς δακρύσασα. «Πάγει καὶ αὕτη! ἀνεφώνησεν ὀργίλως, καὶ στρέψασα τὰ νῶτα πρὸς τὸν Ἀντίνοον, κατηνύθη μετὰ σπουδῆς καὶ χολαίνουσα τὸν ἀριστερὸν πόδα πρὸς τὴν κατοικίαν τοῦ πατρὸς τῆς. Ὁ νέος Βιθυνὸς τὴν ἐθεώρει ἀπερχομένην ὑπὸ τὰς μακρὰς στοάς. Τῷ ἐπήρχετο σφοδρὰ ἐπιθυμία νὰ δράμῃ κατόπιν τῆς, νὰ τῇ εἴπῃ ὅτι ὁ κύων δὲν ἦτο ἰδικός τοῦ, καὶ ὅτι πολὺ ἐλυπήθη

διὰ τὴν συντριφθεῖσαν ὑδρίαν· ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα. Τέλος ἐπανῆλθε βήματι βραδέϊ εἰς τὸ δωμάτιόν τοῦ, κατεκλίθη καὶ ἐκοιμήθη ὕπνον βαθὺν μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἡ φωνὴ τοῦ κυρίου τοῦ τὸν ἐξήγειρεν ἐκ τῆς κλίνης.

Ἡ Σελήνη μόλις εἶδε τὸν νέον, ἄλλως τε δὲ καὶ ἡ συμφορὰ τῆς ὑδρίας τόσον τὴν εἶχε ταραξεί, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ συλλογιθῇ ἄλλο τίποτε. Ἡσθάνετο δ' ἐαυτὴν κατασυντετριμμένην· διότι, πλὴν τῆς συνθλάσεως τοῦ ἀριστεροῦ ποδός, εἶχε τραυματισθῇ καὶ κατὰ τὸν αὐχένα, ἐξ οὗ ἔρρεεν ἤδη τὸ αἷμα, κρατηθὲν κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τῆς πυκνῆς κόμης.

Εἰσελθοῦσα εἰς τὴν κατοικίαν εὔρε τὸν πατέρα τῆς ὀρθιον, ὅστις, ἀγανακτῶν διότι δὲν ἔφερε ταχέως ὕδωρ, ὑπεδέξατο αὐτὴν δι' ἐπιπλήξεων. Ἐκείνη δὲ καθίσασα ἐπὶ τινος καθίσματος ἐκλαίει, οὐδὲν λέγουσα.

— Τί ἔχεις; τὴν ἠρώτησεν ὁ Κερκυνός.

— Ἐθράυσθ' ἡ ὑδρία μου.

— Ἐπρεπε νὰ προσέχῃς. Πάντοτε παραπονέσαι ὅτι δὲν ἔχεις χρήματα, καὶ ὅμως θραύεις πολὺτιμα πράγματα!

— Ἐπεσα κάτω, εἶπε σπογγίζουσα τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ἐπεσες κάτω; καὶ τίς σ' ἔρριψε;

— Ὁ σκύλος τοῦ ῥωμαίου ἀρχιτέκτονος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδώκαμεν τὸ ἄλλας. Ἐδῶ ἐκοιμήθη ἀπόψε.

— Καὶ ἀφίνει λυμένα τὰ σκυλιὰ τοῦ νὰ φάγουν τὰ τέκνα μου; ἀνεφώνησεν ὁ παχὺς Ἐλλην, περιστρέφων μανιώδης τοὺς ὀφθαλμούς. Μήπως σ' ἐδάγκασε;

— Ὁχι, ὀχι, ἀλλὰ μ' ἔρριψε κατὰ γῆς καὶ ἔπεσεν ἐπάνω μου. Εἶχε κατὰ ὀδόντας... ὦ! φρίττω ἀκόμη.

Καὶ ἐπανελάβε τοὺς κλαυθμούς. Ὁ δὲ Κερκυνὸς βλασφημῶν ἐξεκρέμασεν ἀπὸ τοῦ τοίχου κίτρινον κάλυμμα.

— Οὐτιδανέ, ἀχρεῖς! ὑπετονθόριζε. Ἐγὼ νὰ σὲ μάθω νὰ φέρεσαι. Ἀχρεῖς!

Ἡ Σελήνη κατενόησεν ὅτι κακῶς ἐπράξεν ἐρεθίσασα αὐτὸν καὶ προσεπάθει νὰ τὸν καταπραΰνῃ. Ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἀκούσῃ, καὶ διὰ φωνῆς βροντώδους ἐκάλεσε τὴν Ἀρσινόην, ἥτις παρευθὺς ἐπεφάνη.

— Ἐλα νὰ διορθώσῃς τὴν κόμην μου, τῇ εἶπεν ὁ Κερκυνὸς διὰ τῆς αὐτῆς ἀπειλητικῆς φωνῆς, καὶ ἐξῆλθεν ὡς ἡλοποιὸς ὑποψιφίζων.

— Οὐτιδανέ, ἀχρεῖς! νὰ σὲ μάθω ἐγὼ νὰ φέρεσαι.

Δ'

Ἡ Σελήνη ἐπορεύετο καθ' ἐκάστην εἰς ἐργαστήριόν τι, καὶ εἰργάζετο ὥρας τινὰς εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ παπύρου, ἵνα ἐξοικονομῇ τοὺς ἀνάγκης τὸν ἄρτον τῆς οἰκογενείας· ἀλλ' ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ πατρὸς τῆς, οὗ ἡ ὑπερηφάνεια δὲν θὰ ἤνε-

χετο κατ' οὐδένα τρόπον τὴν τοιαύτην ταπεινότητα. Ἦδη δὲ ἡτοιμάζετο νὰ πορευθῇ εἰς τὸ ἔργον τῆς, ἀλλὰ ὁ ἀσπράγγαλος ἐξογκωθεὶς ἦτο ἐρεθισμένος καὶ τὴν ἐπὶ οὐκ εἶχε δὲ σφοδρὰν κεφαλαλγίαν. Οὕτως ἔχουσα λοιπὸν ἐξεκίνησε μετὰ προσώπου ὑπὸ τῶν πόνων μέλλουσα νὰ διανύσῃ ἡμισείας ὥρας πορείαν. Καὶ συνήθως μὲν καθ' ὅδον οἱ πάντες ἔστρεφον καὶ τὴν παρετήρουν ἀλλὰ σήμερον μόνον οἱ τῶν ἀγυῶν παῖδες προσεῖχον εἰς αὐτὴν γελῶντες διὰ τὸ χωλαίνον βῆμά της καὶ τὴν παρεκλογόουν χλευάζοντες.

Ἐνεκα τῆς πορείας ἐδεινώθη τοῦ ποδὸς τῆς ἡ κατάσταση. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ἡναγκάζετο πολλάκις νὰ ἴσταται πρὸς ἀνακούφισιν, ἔπειτα δὲ καὶ νὰ κἀθῇ ἐπὶ τῆς φλοιᾶς τῶν θυρῶν, καὶ τέλος κατήντησε νὰ προχωρῇ ἐκβάλλουσα καὶ στεναγμὸν καθ' ἑκάστον βῆμα. Ἀμνηχανοῦσα καὶ καταβεβλημένη ἀπέβλεπε πρὸς τοὺς ἀπησχολημένους διαβάτας, πρὸς τοὺς ἀμαξιστάς, ἀλλ' οὐδεὶς προσεῖχεν εἰς αὐτήν. Ὅτε δὲ ὁ πόνος καθίστατο ὅλως ἀφόρητος, κύπτουσα ἐθλίβε τὸν ἀσπράγγαλον τῆς καὶ ἡ πίσις αὕτη παράγουσα νέον δριμύν πόνον ἐξήλειπεν ὀλίγον τὴν αἴσθησιν τοῦ ποτερίου. Ἐλθοῦσα δὲ πλησίον τοῦ ἐργαστηρίου συνήντησε γνῶριμον μικρὰν ἐργάτιδα μαθητευομένην, καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς, ἀλλὰ τὸ κοράσιον εἶπεν ὅτι βιάζεται πολὺ καὶ ἐξηκολούθησεν τὸν δρόμον τοῦ. Ἡ Σελήνη στενάξασα ἠρώτησεν ἐκυτὴν διατί τάχα ἔπρεπε νὰ πάσῃ πάντοτε χάριν τῶν ἄλλων, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι περὶ ἐκυτῶν καὶ μόνων ἐφρόντιζον; Συχνάκις τῇ ἐπανήρχετο ἡ ἐννοία αὕτη. Πολὺ δὲ δύσκολον ἦθελεν εἶναι νὰ εἴπῃ τις τίνος εἴεκα ἔπασχε μᾶλλον ἢ Σελήνη κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, ἔνεκα τῆς ἀθλιότητος τῶν οἰκείων τῆς, ἔνεκα τῶν πληγῶν τῆς ἢ ἔνεκα τοῦ τραυματισμοῦ τῆς νέας καρδίας τῆς. Ὅτε δ' ἐφθασεν εἰς τὴν θύραν τοῦ ἐργαστηρίου ἡσθάνθη ὅτι τὴν κατελάμβανε δεινὴ σκοτοδίνη. Κατέπεσαν ἐπὶ τίνος καθίσματος ψιθυρίζουσα:

— Δὲν εἰμπορῶ πλέον νὰ προχωρήσω.

Ἐργάται τινὲς συνηθροίσθησαν περὶ αὐτῆς ἐνὸς δ' αὐτῶν προτείναντος νὰ τὴν μετακομίσωσιν ἐκεῖθεν, ὁκτῶ ῥωμαλέοι βραχίονες ἀνήγειραν τὸ κάθισμα καὶ τὸ ἐλαφρὸν αὐτοῦ φορτίον, καὶ τὸ ἔφερον εἰς τὸν συνήθη τόπον ἔνθα εἰργάζετο ἡ Σελήνη. Πᾶσαι δὲ αἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ καθήμεναι γυναῖκες ἀνήγειραν τὰς κεφαλὰς των. Οἱ ἐργάται ἀπέθεσαν τὴν Σελήνην εἰς τὴν συνήθη αὐτῆς θέσιν πρὸ τῆς τραπέζης ἐφ' ἧς εἰργάζετο μετὰ ἐκαστῶς γυναικῶν συγκολλῶσα τὰ φύλλα τοῦ παπύρου.

Ὁ τετραυματισμένος αὐχὴν τῆς νεάνιδος ἤρξατο ἡδὲ ἐρεθιζόμενος. Καίτοι δὲ ἡ Σελήνη ἡσθάνετο ἐκυτὴν εἰς ἄκρον δυστυχίᾳ, οὐχ ἦτον ἡ ὑπερφάνεια τὴν ἡνάγκάζε νὰ ὑπομένῃ καὶ προσπαθῇ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν τῆς χωρὶς ν' ἀ-

ποδείξῃ τίποτε. Ἀλλὰ μετὰ τινὰ ὥραν παρετήρησεν ὅτι ἡ παρεκλογὴ, γυνὴ γλυκυτάτη καὶ ἡσυχος γνῶστη ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ διὰ τοῦ ὀνόματος «ἡ χήρα Ἀννα» λαμβάνουσα τὰ φύλλα τῆς Σελήνης τὰ ἐκόλλει αὐτῇ. Ἡ δὲ Σελήνη ὑψοῦσα τοὺς ὤμους εἶπε:

— Ἐπαρὲ τα ἐλεύθερα καὶ κόλλη τα σύ· θὰ αὐξήσῃ τὸ ἡμερονύκτιόν σου· ἐγὼ σήμερον δὲν εἶμαι διὰ τίποτε.

— Διὰ σὲ τὰ κολλῶ, κόρη μου, ὑπέλαβεν ἡ χήρα. Βλέπω ὅτι εἶσαι ἀσθενὴς καὶ δὲν θέλω νὰ σοῦ σφετερισθῶ τὸν μισθόν σου.

Λοιπὸν φαίνομαι πτωχή; ἠρώτησε μετὰ τίνος τραχύτητος ἡ Σελήνη.

— Παντάπασιν, κόρη μου· φαίνεται ὅτι εἶσαι κόρη καλῆς οἰκογενείας· ἀλλὰ μὴ με στερῇς τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σοῦ κάμω τὴν μικρὰν αὐτὴν ἐκδόσυσιν, ἂν οὐ ἐτελείωσα ἐγὼ τὴν ἐργασίαν μου.

Ἡ Σελήνη ἐταπείνωσε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἐψιθύριζεν εὐχαριστίαν τινά. Ἡσθάνετο ψῦχος καὶ πυρετόν· ἐκλήθητο δὲ καταβεβλημένη καὶ τεταραγμένη. Ἡ χήρα Ἀννα ἀπέστειλε τὴν ἀδελφὴν τῆς, ῥαχτικὸν κοράσιον ὀνομαζόμενον Μαρίαν καὶ αἰετοπε μειδιῶν, νὰ προσκαλέσῃ τὸν ἱατρὸν τοῦ ἐργαστηρίου, ὅστις πάραυτα ἐλθὼν ἐπεσκεύετο τὴν ἀσθενῆ καὶ προσέταξε νὰ τὴν θέσωσιν ἐπὶ φορείου καὶ νὰ τὴν μεταφέρωσιν εἰς τὸ μᾶλλον πλησιέστερον μέρος. Ἀλλ' ἡ Σελήνη οὐδόλως συνησθάνετο τί συνέβαινε περὶ αὐτῆς· ἐνόησε δὲ μόνον ὅτι διήρχοντο κῆπὸν τινὰ μέγαν καὶ αἶφνης εὐρέθη καὶ σκότος βαθύ. Ἡ χήρα Ἀννα τὴν μετέφερεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κειμένην ἐκαστὸν περὶ βημάτων μικρὰν τοῦ ἐργαστηρίου, παρὰ τὴν παραλίαν· ἐν ᾧ ἐβόησε τὸν ἱατρὸν ὅστις ἐπέθετε ἐπιδέσμους, ἡ μικρὰ ῥαχτικὴ ἔτρεχεν ἵνα ἀναγγεῖλῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν οἰκογένειαν τῆς ἀσθενούς.

Μετὰ δὲ τινὰς ὥρας ἡ Σελήνη ἀνακουφισθεῖσα ἦδη καὶ ἡσυχάσασα ἔβλεπεν ἐρχομένην τὴν ἀδελφὴν τῆς Ἀρσινόην ἔχουσαν τὴν ὄψιν ὡς τὸ ῥόδιον καὶ ἀκτινοβολοῦσαν.

— Ὡ Σελήνη, ἀνερώνησεν εἰσερχομένη, ἂν ἤξευρες πόσον εἶμαι εὐτυχής! Πῶς εἶσαι; Ἡ ὄψις σου εἶνε ἀξιόλογος, ἂ, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη!

— Ἐχεις μέρος εἰς τὴν συνοδείαν;

— Ναί. Καὶ ἔπειτα τώρα εἵμεθα πλούσιοι! Ὁ πατήρ ἐπώλησε δύο ἐκ τῶν πολυτίμων κοσμημάτων του ἀντὶ ἑξ ἑκατοντάδων δραχμῶν. Καὶ θὰ πάρω μίαν στολὴν... Ἀκούε νὰ σοῦ διηγηθῶ τὴν στολὴν μου. Ὁ πατήρ ἐξῆλθε νὰ ἀγοράσῃ ἕνα δοῦλον. Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ δὲν εἰζεύρω πόθεν ν' ἀρχινήσω. Εἶμαι κατακουρασμένη καὶ ὅμως εἵμπορῶ νὰ χορεύω ἕως αὔριον. Ἀπὸ τὴν χαρὰν μου θὰ μου φύγῃ ὁ νοῦς. Σὺ δὲν εἰξεύρεις Σελήνη μου, τί αἰσθάνεται ὁ ἐρωτοκτυπημένος. Ἀγαπῶ τὸν Πολυδεύκην καὶ μ' ἀγαπᾷ!

Τὸ αἷμα ἐξέλιπεν ἀπὸ τῶν παρειῶν τῆς Σελήνης καὶ ἀπὸ τῶν ὠχρῶν χειλέων τῆς κατέπιπτον ἐλαφρὰ αἱ λέξεις αὗται:

— Ὁ Πολυδεύκης ὁ γλύπτης;

— Ναί, καλὲ, ὁ Πολυδεύκης μας. Ἀνοιξε τώρα ταὐτὰ σου καὶ κάμε τα τόσα νάκούσης πῶς συνέβη τὸ πρᾶγμα. Τώρα δὲ ἐν ᾧ ἠρχόμην νὰ σε ἰδῶ ἦλθε μαζί μου καὶ μ' εἶπεν ὅτι μ' ἀγαπᾷ. Καὶ τώρα, Σελήνη μου, πρέπει νὰ με βοηθήσῃς νὰ καταφέρω τὸν πατέρα νὰ εἴπῃ τὸ ναί· καὶ θὰ το εἴπῃ ἐπὶ τέλους, διότι ὁ Πολυδεύκης εἶνε μέγας καλλιτέχνης, ἀλλὰ οἱ γονεῖς του εἶνε ἄνθρωποι πρόστυχοι, καὶ εἰξεύρεις, ὁ πατήρ... Καλὲ, πῶς εἶσαι τόσον γλυκὴ, Σελήνη μου;

— Δὲν εἶνε τίποτε· τὸν πόδα μου πονῶ ὀλίγον. Λέγε μου λοιπόν.

Ἡρχόμην λοιπὸν ἐδῶ καὶ ἐστηρίζομην εἰς τὸν βραχίονά του. Καὶ νὰ εἴξευρες, Σελήνη μου, τί εὐχάριστον ὅπου εἶνε! Ἀλλὰ, σὺ, ἀδελφὴ μου, δὲν εἵμπορεῖς νὰ φαντασθῇς αὐτὰ τὰ πρᾶγματα!... Ἀλλὰ τί ἔχεις; ὑποφέρεις; Οἱ ὀφθαλμοὶ σου εἶνε δακρυσμένοι. Σ' ἐνοχλῶ; Ἡ χήρα Ἀννα λέγει ὅτι δὲν πρέπει νὰ σ' ὀμιλοῦν.

— Καλὲ, λέγε, λέγε.

Ἡ Ἀρσινόη ὑπακούσασα μετὰ χαρᾶς διηγείτο χωρὶς νὰ λησμονήσῃ τι δυνάμενον νὰ σπαράξῃ καὶ νὰ ἐρεθίσῃ τὴν πληγὴν τῆς δυσμοίρου. Παρασυρομένη δὲ ὑπὸ τῶν ἡδέων ἀναμνήσεων περιέγραψε τὸ μέρος τῆς ὁδοῦ ἔνθα πρῶτον τῇ εἶπεν ὁ Πολυδεύκης «σ' ἀγαπῶ» τὸ σύνδενδρον μέρος τοῦ δημοσίου κήπου ἔνθα τῇ ἐκλεψεν ἐν φίλημα, τὴν πομπὴν ἣν συνήντησαν καὶ παρεκλογόουν διὰ σκεδάζοντες. Μεθύουσα δὲ ὑπὸ τῶν ἰδίων λόγων ἐλάλει, πιστεύουσα ὅτι τὴν διήγησιν τῆς ἐθεώρει ἡ ἀδελφὴ τῆς ὡς ἡλικιὴν ἀκτὶνα μετὰ νύκτα ζοφεράν. Ἀπὸ τοῦ Πολυδεύκου μετέβη εἰς τὸν περὶ τῆς ἐνδυμασίας λόγον, εἰς τὰς ἐξακτινιζὰς δραχμάς, εἰς τὸν δοῦλον ὃν ἐμελλε νὰ ἀποκτήσῃ καὶ εἰς τὰς ἀμαξίας δι' ὧν ἐν τῷ μέλλοντι ἐμελλε νὰ περιδιαβάζῃ.

Ἡ Σελήνη μέχρι μὲν τῆς στιγμῆς ταύτης ἤκουε μετὰ σιωπῆς τὸν δὲ τρόπον τῶν χειλέων τῆς ἀπέδιδεν ἡ Ἀρσινόη εἰς τὸν πυρετόν· ἀλλ' ὅτε ὅμως τὴν ἤκουσε λέγουσαν περὶ τῶν ἀμαξῶν, τὴν διέκοψε μετὰ ξηροῦ γέλωτος καί:

— Αὐτὸ εἶνε! εἶπε, θὰ σε κυλίσουν αἱ ἀμαξίαι ἕως ὅτου ἔλθῃ ἡ ἡμέρα νὰ κυλίσαι εἰς τοὺς δρόμους ἄστεγος καὶ ἄσιτος.

— Εἰς τὸ κακὸν πηγαίνει πάντοτε ὁ νοῦς σου. Σὲ λέγω λοιπὸν ὅτι τὰ πρᾶγματα θὰ βελτιωθῶν.

Καὶ ἡ μὲν Σελήνη ἀνύψωσε τοὺς ὤμους, ἡ δὲ Ἀρσινόη ἠγέρθη.

— Πάντοτε μοῦ φαρμακεύεις τὴν χαρὰν μου, εἶπεν ἐπιπλήττουσα τὴν ἀδελφὴν τῆς. Καὶ ἐγὼ ἦλθα μὲ τόσην χαρὰν νὰ σοῦ διηγηθῶ τὴν εὐτυχίαν μου. Ἀμμή ξένη ἂν ἦτο ἦθελεν εὐχαριστηθῇ καὶ σὺ, ἀδελφὴ μου, μένεις ψυχρὰ ὡς

λίθος. Δὲν λέγεις τίποτε. Ὑψόνεις τοὺς ὤμους. Τί λοιπὸν σοῦ ἔκαμα, ἀδελφὴ μου;

Καὶ ἡ μὲν Σελήνη ἀποβλέψασα πρὸς αὐτὴν μετὰ τίνος φρίκης ἐψιθύρισε:

— Δὲν εἵμπορῶ νὰ εὐχαριστηθῶ, ὑποφέρω πολὺ.

Ἡ δὲ Ἀρσινόη συγκινηθεῖσα προσέκλινεν ἵνα τὴν ἀσπασθῇ, ἀλλ' ἡ Σελήνη τὴν ἀπώθησε λέγουσα:

— Ἀφες με. Πήγαίνε. Δὲν εἵμπορῶ πλέον νὰ ὑποφέρω.

Καὶ ἐστράφη πρὸς τὸν τοίχον. Ἡ ἀδελφὴ τῆς προσεπάθησεν ἔτι νὰ τὴν θωπεύσῃ, ἀλλ' ἐκείνη τὴν ἀπώθησε, καὶ διὰ φωνῆς τραχείας:

— Πήγαίνε λοιπὸν, εἶπε, καὶ με θανατόνεις!

Ἡ δὲ Ἀρσινόη, ἐθρήνη· καὶ τοὶ δὲ ἔχουσα πολλὰ ἐλαττώματα, ἀλλ' ὅμως εἶχεν ἀγαθὴν καρδίαν καὶ οὐδέποτε ἤθελε νὰ πικραίνῃ τοὺς ἄλλους. Χωρὶς δὲ λέξιν νὰ εἴπῃ, ἐξῆλθε.

Τὴν δ' ἐσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Ἀντίνοος ἐπλανᾶτο κατὰ τὴν παραλίαν ἀμνηχανῶν καὶ πλήττων. Δις δὲ ἀναζητηθεὶς ὑπὸ τοῦ κυρίου του δὲν εὐρέθη ἐκεῖ μετὰ τοσκότης δὲ ἀδιαφορίας ἤκουσε τὴν ἐπιτίμησιν τοῦ Ἀδριανοῦ, ὥστε βλέμμα δυσαρρεσκειᾶς ἔλαμψεν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ Καίσαρος. Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡδὲ ὁ εὐνοούμενος δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποσπάσῃ τὸν νοῦν τοῦ ἀπὸ τῆς νεάνιδος τῆς υἱότις. Παρὰ τῶν δούλων εἶχε μάθει ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς καὶ περιπατῶν εἶχε περιέλθει τὴν οἰκίαν τῆς χήρας Ἀννᾶς χωρὶς νὰ το ἔχει προαποφασίσαι. Τὰ παράθυρα ἦσαν κλειστά καὶ οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον φῶς διεφάνετο διὰ τῶν φύλλων. Ὁ νέος προσῆλθεν εἰς τὴν παραλίαν ὡς ἀφρημένος, καὶ παρὰ τινὰ ἀποβάθραν εἶδεν ἀκάτιον προσδεδεμένον ἀπὸ τῆς κλίμακος· ἡ Σελήνη ἔλαμπε καὶ ἡ θάλασσα ἦτο γαληνιαία. Ὁ Ἀντίνοος ἐπιβὰς τοῦ ἀκατίου ἔλυσεν αὐτὸ καὶ λαβὼν τὰς κόπας ἀπεμακρύνθη βραδέως ἀπὸ τῆς ἀποβάθρας. Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔπαυσε κωπηλατῶν ἵνα καλῶς θεωρήσῃ παράδοξόν τι θέαμα.

Ἐπὶ τῆς ἀποβάθρας εἶδε προσκλινούσαν γυναῖκα λευχειμονοῦσαν καὶ ἧς ἡ μακρὰ κόμη ἠπλοῦτο ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς. Ἐφαίνετο δὲ μετ' ἀγωνίας βαδίζουσα, ἐκλονεῖτο καὶ συνεχῶς ἔφερε τὰς χεῖρας εἰς τὴν κεφαλὴν, ὅτε δ' ἐφθασεν εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀποβάθρας ἐπίεσε διὰ τῶν χειρῶν τοὺς ὀφθαλμούς τῆς, καὶ ὡς ἐν αἰθρίᾳ νυκτὶ ἀστὴρ πίπτει ἐξ οὐρανοῦ, ὡς ἀπὸ τοῦ δένδρου ἀποσπᾶται φύλλον τὸ φθινόπωρον, ἡ λευχειμονοῦσα ἐκείνη μορφὴ κατέπεσεν εἰς τὰ κύματα. Κραυγὴ μεγάλη ἀγωνίας διῆλθε τὴν γαλήνην τῆς νυκτός, καὶ τὴν αὐτὴν σχεδὸν στιγμὴν διανοιγέντος τοῦ ὕδατος μετὰ ὁροῦδου, αἱ ἀκτῖνες τῆς Σελήνης ψυχρὰ καὶ στίλβουσαι ὡς πάντοτε, κατωπτρίσθησαν ἐντὸς μυριῶν σταγόνων αἵτινες ἐφάνησαν αἶφνης ἀναπηδῶσαι ἐν τῷ ἀέρι.

Ὁ Ἀντίνοος διὰ δύο ῥωμαλέων κινήσεων προσήγγισε ταχέως καὶ ἀνέρπασε τὸ σῶμα καθ' ἣν

στιγμὴν ἀνεφάνη ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Καὶ τὸ μὲν ἀκάτιον ἀνετράπη, αὐτὸς δὲ νηχόμενος ἔφραεν ἐν ἀγκάλαις τὴν γυναῖκα μέχρι τῆς κλίμακος τῆς ἀναβάθρας καὶ ἀναβιβάσας τὴν ἀπέβλεπεν ἐπὶ τινος θρανίου. Χαρὰς δὲ αἰσθητὰ τὸν ἐθέριμανεν ὑπὸ τὰ διὰ θόρυχα ἐνδύματά του ὅτε ἤκουσεν ἐλαφρὸν καὶ θλιβερόν ἦχον ἐξερχόμενον ἀπὸ τῶν χειλέων τῆς πνιγομένης, ἣν μόλις ἠδυνήθη νὰ σώσῃ. Διεπέρασε τὴν χεῖρα ὑπὸ τὴν ἀκίνητον κεφαλήν της μετὰ πλείστης προσοχῆς ἵνα μὴ ἐφάπτεται τοῦ μαρμαρίνου θρανίου. Τὸ πρόσωπόν της ἦτο κεκαλυμμένον ὑπὸ τῆς μακρῆς καὶ πυκνῆς κόμης, ἥτις ἐφαίνετο ὡς τολύπη λίθου βεβρεγμένου. Ὁ νεανίας ἀπεμάκρυνε βραδέως πρῶτον μὲν τὸ μέρος τῆς κόμης τὸ καλύπτον τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ προσώπου, ἔπειτα δὲ τὸ ἀριστερόν καὶ ἔπειτα... ἔπειτα ἔκλινε τὰ γόνατα ἔμπροσθεν αὐτῆς, διότι ἦτο ἡ Σελήνη, ἡ νέα ἦν ἡγάπα!

Τρέμων σύσσωμος ὁ Ἀντίνοος εἴλκυσε τὴν Σελήνην πρὸς ἑαυτὸν καὶ προσήγγισε τὸ οὖς εἰς τὸ στόμα της· μήπως ἦτο νεκρά; Ἀλλ' ὄχι, ὄχι, ἀναπνέει, ζῇ!

Ἐθλίψε τὴν παρειάν της διὰ τῆς παρειᾶς του. ὦ! πόσον ἦτο ψυχρά! Ψυχρά ὡς πάγος, ψυχρά ὡς ὁ θάνατος! Ὁ Ἀντίνοος ἐγερεῖς ἔλαβεν αὐτὴν τὴν Σελήνην ἐν ταῖς ἀγκάλαις του καὶ τὴν ἔφερε πρὸς τὸν λευκὸν οἰκίσκον, οὗτινος τὰ τεῖχη πρὸς ὀλίγον εἶχε παρατηρήσει ἀνὰ μέσον τῶν θάμνων. Ὡθούμενος δὲ ὑπὸ συγκινήσεως ἀρρήτου κύψας πρὸς αὐτὴν ὡς ἀδελφὸς ἐπὶ τῆς κοιμημένης ἀδελφῆς του, τὴν ἐφίλησε τὸ μέτωπον.

Ἐκείνη δὲ κινήθη ἀνέωξε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸν εἶδεν ἀτενῶς· ἀλλὰ τὸ βλέμμα της ἦτο τοσοῦτον δειλὸν, τοσοῦτον τεταραγμένον, τοσοῦτον ψυχρὸν, τοσοῦτον ἀλλόκοτον, ὥστε ὁ νεανίας ὠπισθοχώρησε φρικτῶν.

— Σελήνη, ἐτραύλισε, δὲν με γνωρίζεις;

Ἐκείνη ἐφάνη ὅτι δὲν ἤκουσε. Οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐκινούντο μόνον, παρακολουθοῦντες πᾶσαν κίνησιν τοῦ Ἀντινόου.

— Σελήνη! ἐπανέλαβε λαμβάνων τὴν χεῖρά της καὶ φέρων αὐτὴν εἰς τὰ χεῖλη του.

Ἀλλ' ἐπὶ τῆς φιλῆς τῆς θύρας ἐπεφάνη ἡ μικρά Μαρία, ἥτις καὶ ἐκάλεσε παρευθὺς βοήθειαν ἅμα ἰδοῦσα ξένον ἄνθρωπον παρὰ τῇ κλίνῃ τῆς ἀσθενοῦς.

Ὁ δὲ Ἀντίνοος ἐφοβήθη ὡς ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ συλλαμβανόμενος κλέπτης. Ὡρμησεν ἔξω τοῦ οἰκίσκου ἀνατρέψας δύο ἢ τρεῖς διαβάτας ἐπιχειρήσαντας νὰ τὸν ἀναχαιτίσωσιν διότι ἐξέλαβον αὐτὸν ὡς αὐτόχρημα κακοποιὸν ἄνθρωπον. Ἐπανελθὼν δὲ εἰς τὰ ἀνάκτορα εὗρε τὸν Ἀδριανὸν λίαν παρωρυγμένον κατ' αὐτοῦ, διότι δύο ἡδὴ ὥρες τὸν περιέμενε.

— Ποῦ ἦσο, τῷ ἀνεφώνησεν ἅμα ἰδὼν αὐτόν.

— Σὺς ἐζήτουν ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ σας

εὔρω. Καὶ ἐγὼ λοιπὸν ἐπῆρα ἐν ἀκάτιον καὶ ἐπῆγα νὰ περιδιαβάσω εἰς τὴν θάλασσαν.

— Ψεύδεται.

Ὁ εὐνοούμενος οὐδὲν εἶπεν ἀνυψώσας μόνον τοὺς ὤμους. Καὶ τί τὸν ἐμελλε τώρα πλεόν;

Ε'

Τὴν δὲ ἐπιούσαν καὶ τὰς ἐπομένους ἡμέρας ὁ Ἀντίνοος ἐπανειλημμένως ἦλθε καὶ περιεφύετο περὶ τὴν οἰκίαν τῆς χήρας. Ἀπέστειλεν εἰς τὴν Σελήνην τὰ κάλλιστα τῶν ἀνθέων τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τὰ πάντα ἐποίησε οὕτως, ὥστε νὰ γινώσκῃ ἡ Σελήνη ὅτι αὐτῆς καὶ μόνῃς ἐμερίμνα, ἀλλ' ἐκείνη ἔριπτε τὰ ἄνθη εἰς τὴν γωνίαν καὶ τὸν ἐθεώρει ὡς ὀχληρόν. Καὶ τὸ μὲν σῶμα τῆς νεανίδος ἐθεραπεύετο βραδέως, ἡ δὲ ψυχὴ της ἔμενε τεταραγμένη. Μόνον δὲ κατ' ἐκείνας τὰς στιγμὰς αἱ ἀλγηδόνες αὐτῆς ἐμετριάζοντο ὁποσοῦν, καὶ ὅς αἱ ξενίζουσιν αὐτὴν γυναῖκες τῇ ἐλλάτουν περὶ ἀγνώστου τινὸς Θεοῦ, παντοδυνάμου, παρκαλυπτοῦτος τοὺς τεθλιμμένους καὶ ἀποζημιούντος αὐτοὺς ἐν ἄλλῳ τινὶ κόσμῳ ἀνθ' ὧσιν ἐν τούτῳ ὑπομένουσιν. Οἱ παρκαλυπτικοὶ λόγοι οὗς ἀνεγίνωσκον εἰς αὐτὴν ἐν μυστηριώδει τινὶ βιβλίῳ ἐλθόντι, ὡς τῇ ἔλεγον, ἐξ Ἰουδαίας, μετέβαλλον τὴν δριμύτητα τῶν πόνων της εἰς ἀτονίαν εὐεργετικήν.

Ὁ πατήρ της Σελήνης ἤρχετο εἰς ἐπίσκεψιν της ἐπὶ φορείου, διότι ἀφ' οὗτου εἶχον χρήματα οὐδέποτε οὔτε αὐτὸς οὔτε ἡ Ἀρσινόη ἐξήρχοντο πλέον πεζῇ, καὶ ἐκείνῳ τῇ διηγεῖτο μετὰ πικρίας τὴν ἀπρεπῆ διαγωγὴν τῶν ἐν τῷ ἀνακτόρῳ καταλυόντων Ῥωμαίων. Περὶ οὐδενὸς ἐφρόντιζον· ἡ ἀλαζονεία τῶν ὁσημέρῃ ἐπολλαπλασιάζετο καὶ ὁ Κεραινὸς εἶχεν ἀποφασίσει ἀνυπερθέτως νὰ ἀναφέρῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν ἀρχηγόν των, τὸν Ῥωμαῖον ἐκείνον ἀρχιτέκτονα τὸν ὀνομαζόμενον Κλαύδιον.

Ἐσπέραν δὲ τινα, ἐν ᾗ ὁ ἐπιστάτης ἦτο ἐξημμένος ὑπὸ τοῦ οἴνου, οἱ ξένοι προέβλεπον εἰς αὐτὸν νέας ἀπαιτήσεις, οὗ ἕνεκα γενόμενος ἔξω φρεσὶν ἀπεφάσισε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ σχέδιόν του. Ἐλθὼν εἰς τινα αἴθουσαν εἰς ἣν ἐγίνωσκεν ὅτι ἐμελλε νὰ ἔλθῃ ὁ Κλαύδιος ἵνα ἐπιθεωρήσῃ ψηφοθέτημά τι, ἀνέμενε αὐτὸν ἔχων ἐσταυρωμένους τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπον ἐξημμένον. Μετ' οὐ πολὺ εἰσῆλθεν ὁ Ἀδριανὸς καὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ψηφοθετήματος χωρὶς οὐδὲν νὰ προσέξῃ εἰς τὸν ἐπιστάτην καὶ διελθὼν ἐνώπιον αὐτοῦ ὡς ἐὰν διήρχετο ἐνώπιον λίθου. Ἀλλ' αἶφνης φωνὴ βραγγώδης ὡς ἐξερχομένη μετὰ δυσκολίας ἐκ λαρυγγος συνεσφιγμένου ἠκούσθη λέγουσα ὀπισθεν τοῦ Ἀδριανοῦ.

— Εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, χαιρετίζουσιν... χαιρετίζουσιν τοὺς ἄνθρώπους εἰς τὴν οἰκίαν τῶν ὀπίων κατοικοῦν.

Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ στραφεὶς ὀλίγον εἶπε:

— Καὶ εἰς τὴν Ῥώμην χαιρετίζουσιν τοὺς ἄνθρώπους οἱ ὅποιοι ἀξίζουν τὸν κόπον.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Κεραινοῦ σχεδὸν ἐξῆλθον τῆς κοιλότητός των.

— Φιλοξενεῖσαι ἐν τῷ ἀνακτόρῳ μου, εἶπε, καὶ ἐξ εὐγνωμοσύνης ὁ σκύλος σου ἔφαγε σχεδὸν τὴν κόρην μου. Μάθε ὅμως ὅτι εἰς τὰς φλέβας τοῦ ἀνθρώπου ὅστις τώρα εἶνε ἐνώπιόν σου, ῥέει αἷμα τῶν μακεδόνων ἡγεμόνων τῆς χώρας ταύτης. Τί σημαίνουν οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους πρὸ ὄγου ἐξεστόμισες;

Ὁ Ἀδριανὸς ἐστράφη πρὸς αὐτὸν ἀποτόμως καὶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐσπινθηροβόλοι ἐκείνη ἡ φλόξ ἥς τὴν κεραυνοβόλον ἐκφορᾷ ὀλίγοι ὑπέμενον, καὶ ἡ ἡχηρὰ φωνὴ του ἀντήχησεν ὅτε ἀνέκραξε πρὸς τὸν δύσμοιρον Κεραινόν.

— Οἱ λόγοι μου σημαίνουν ὅτι εἶσαι ἄπιστος ἐπιστάτης, ὅτι ἐμαθα τί κάμνεις τὰ πλούτη τὰ ὁποῖα σ' ἐνεπιστεύθησαν, ὅτι...

— Τί ὅτι;... ὑπέλαβεν ὁ Ἕλλην τρέμων ἐξ ὀργῆς καὶ τὰ χεῖλη ἔχων λευκά.

— Ὅτι ἠθέλησας νὰ πωλήσῃς εἰς τοῦτον ἐδῶ τὸν ἄνθρωπον ἕνα τῶν πινάκων τῶν ἀνακτόρων, καὶ ὅτι εἶσαι, ἀφ' οὗ θέλεις νὰ τὸ μάθῃς, βλάξ καὶ ἀχρεῖος!

— Ἐγώ, ἐγώ, εἶπεν ὁ Κεραινὸς μετὰ ῥόγγου, ἐγὼ εἶμαι;... Ἄ! θὰ με πληρώσῃ τὰς λέξεις ταύτας.

Καὶ ὁ μὲν Ἀδριανὸς ἀνεκάγχασε ψυχρῶς καὶ ἐμπαικτικῶς· ἀλλ' ὁ Κεραινὸς μετ' εὐστροφίας, ἣν οὐδὲν ὅπως θὰ ἤλπιζε τις ἐκ τοσοῦτον χονδροῦ σώματος, ἐφώρμησεν ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, ὃν ὁ αὐτοκράτωρ τῷ ἐδειξε, τὸν ἤρπασεν ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ καὶ τὸν διέσεισε βιαίως καὶ ὠρούμενος.

— Ὅχι! ἔχιδνα! ἐγὼ θὰ σ' τὴν βγάλω τώρα, τὴν συκοφαντίαν σου.

— Ἀφες τὸν ἄνθρωπον, ἀνεφώνησεν ὁ Ἀδριανός, ἡ, μὰ τοὺς κύνας μου! θὰ μετανόησῃς.

— Νὰ μετανόησῃς; ἀνεφώνησεν ἀγρίως ὁ Κεραινός· σὺ θὰ μετανόησῃς ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ ἔλθῃ εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Τότε λογαριαζόμεθα καὶ βλέπουν τότε οἱ συκοφάνται, οἱ αὐθάδεις, οἱ ὅποιοι ἔρχονται καὶ φέρουν ἀταξίαν εἰς τὰς οἰκίας, οἱ...

— Ἄνθρωπε... ἄνθρωπε, ὑπέλαβεν ὁ Ἀδριανὸς ἡσύχως μὲν ἀλλὰ αὐστηρῶς καὶ ἀπειλητικῶς· δὲν ἤξεύρεις πρὸς τίνα λαλεῖς.

— ὦ! σὲ εἰξεύρω, καὶ πολὺ καλὰ μάλιστα. Ἀλλὰ ἐγώ, θέλεις νὰ σ' εἰπῶ, θέλεις, τίς εἶμαι;

— Εἶσαι μωρὸς, ὑπέλαβεν ὁ κύριος τῆς οἴκουμένης ὑψὸν τοὺς ὤμους.

Ἐπειτα δ' εὐθὺς προσέθηκεν ἡσύχως, ψυχρῶς καὶ σχεδὸν ἀδιαφώρως:

— Εἶμαι ὁ αὐτοκράτωρ.

Ἡ χεὶρ τοῦ ἐπιστάτου παραχρῆμα διεστάλη καὶ ἀφῆκε τὸ θῦμά του. Ἀναυδὸς καὶ βλοσυρὸν

ἔχων τὸ βλέμμα παρετήρει ἀτενῶς τὸν αὐτοκράτορα. Αἶφνης κατελήφθη ὑπὸ σπασμῶν ἐκλινε πρὸς τὰ ὀπίσω ἐξέβαλε κραυγὴν λαρυγγώδη καὶ κατεκυλίσθη κατὰ γῆς ὡς βράχος ἀποσπασθεὶς ὑπὸ σεισμοῦ.

Ἡ αἴθουσα ὅλη ἀντήχησεν ἐκ τοῦ κρότου τῆς πτώσεως τοῦ ἐπιστάτου. Ὁ Ἀδριανὸς ἐφάνη ὀλίγον τρομαχθῆς, ἔπειτα δὲ βλέπων αὐτὸν καίμενον πρὸ τῶν ποδῶν του ἀκίνητον, ἔκυψε πρὸς αὐτὸν οὐχὶ τόσον ἐξ οἴκτου, ὅσον ἵνα ἰδῇ τί ἠδύνατο νὰ πράξῃ, διότι κατεγίνετο καὶ εἰς τὴν ἱατρικήν.

Κατὰ τὴν στιγμὴν δὲ καθ' ἣν ἐλάμβανε τὴν χεῖρα, ἵνα ἐξετάσῃ τὸν σφυγμὸν του, εἰσώρμησεν ἡ Ἀρσινόη εἰς τὴν αἴθουσαν, ἀκούσασα ἐξωθῆναι τὸν θόρυβον τῆς ἐριδος καὶ τὸν κρότον τῆς πτώσεως τοῦ ἀτυχοῦς πατρός της.

Ἄμα δὲ ἰδοῦσα τὴν πελιδὴν καὶ ἐξηλωμένην ὄψιν του ἐξέβαλε κραυγὰς δδύνης. Αἱ δὲ μικραὶ ἀδελφαὶ της, αἵτινες τὴν παρηκολούθουν, ἤρξαντο καὶ αὐταὶ στενάλλουσιν, πρῶτον μὲν ἀγνοοῦσαι διατί, ἔπειτα δὲ διότι ἐφοβοῦντο τὸν νεκρόν.

Οὐδὲν ἀπεστρέφετο μᾶλλον ὁ αὐτοκράτωρ ἢ τὰς κραυγὰς τῶν παιδάρων· ἀλλ' ὅμως κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ὑπέφερε τὸν θόρυβον τοῦτον, ἕως ὅτου ἐπίσθη ὅτι οὐδεμία ὑπῆρχε θεραπεία.

— Ἀπέθανεν, εἶπε μετὰ τινος στιγμῆς. Κάλυψον τὸ πρόσωπόν του, εἶπεν ἀποτεινόμενος πρὸς τινα δοῦλον.

Καὶ ἡ μὲν Ἀρσινόη καὶ τὰ παιδιά ἐπανέλαβον σφοδρότερον τοὺς θρήνους των, ὁ δὲ Ἀδριανὸς παρατηρήσας αὐτὰ τεταραγμένους ἐξῆλθε τῆς αἰθούσης.

Ζ'

Ἐβδομάδα περίπου μετὰ τὸ συμβῆναι τοῦτο ἡ Μαρία εἶδεν εἰσερχόμενον τὸν Ἀντίνοον εἰς τὸν κήπον τῆς χήρας· ἦτο δὲ συνειλημμένη εἰς τοῦτο· διότι οὐδέποτε σχεδὸν παρήρχετο ἡμέρα χωρὶς νὰ ἐπιχειρήσῃ ὁ εὐμορφος Βιθυνὸς νὰ λαλήσῃ πρὸς τὴν Σελήνην. Ἀλλ' ἡ Μαρία τῷ ἐφράζε τὴν ὁδὸν καὶ τὸν παρακάλεσεν, ὡς πάντοτε, νὰ ἀποσυρθῇ. Ἐκεῖνος δὲ τὸ πρῶτον ἡδὴ δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπακούσῃ.

— Καλὴ μου Μαρία, εἶπε μετὰ γλυκύτητος, πρέπει νὰ τὴν διμιλῶ.

Καὶ διελθὼν πλησίον τῆς μικρᾶς κόρης, ἔδραμεν εἰς τὸ δωματίον ἐνθα τὴν νύκτα, ἣν δὲν ἠδύνατο νὰ λησμονήσῃ, εἶχεν ἀποθέσει τὴν Σελήνην ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ διαβαίνων τὴν φλιάν ἐκάλεσεν αὐτὴν ἐξ ὀνόματος.

Ἐκείνη δὲ ἐντρομος ἔκυψε τὸ βιβλίον ὅπερ ἀνεγίνωσκεν εἰς τὸν τυφλὸν ἀδελφόν της τὸν μικρόν Ἡλίον, ὅστις εἶχε καταφύγει πρὸς αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου τοῦ πατρός.

Ὁ Ἀντίνοος ἐπανέλαβε τὸ ὄνομά της ἱκετευτικῶς.

Ἐκείνη δὲ ἀναγνώρισα αὐτὸν εἶπε ἡσύχως :

— Ἐμὲ ζητεῖς ἢ τὴν Ἄνναν ;

— Σὲ σέ ! ἀνερώνησεν ὁλος πῦρ. Ὡς Σελήνη, σὲ ἀνέστυχε ἐκ τοῦ ὕδατος καὶ ἀπὸ τῆς νυκτὸς ἐκείνης δὲν δύναμαι πλέον νὰ σε λησμονήσω, μὲ κατατρῶγει ὁ ἔρωσ σου. Οἱ σοχασμοί σου δὲν συνήντησάν ποτε ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ τοὺς στοχασμούς μου πετώντας πρὸς σέ ; Πάντοτε εἶσαι τόσον ψυχρά, τόσον ἀψυχος ὅσον τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καθ' ἣν κατὰ τὸ ἡμισυ ἀνῆκες εἰς τὴν ζωὴν καὶ κατὰ τὸ ἡμισυ εἰς τὸν θάνατον ; Ὡς ἡ σκιά τοῦ ἀποθανόντος ἐπανερχόμενη πλανᾶται πέραν τῶν τόπων ἐνθα ἀφῆκε πᾶν ὅ τι ἠγάπα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐγὼ πλανῶμαι πρὸ ἐβδόμαδων πέραν τῆς οἰκίας ταύτης καὶ οὐδέποτε ἠδυνήθην νὰ σ' εἶπω τί ἡσθάνομην.

Καὶ ταῦτα λέγων ἔπασσε πρὸ τῶν ποδῶν τῆς καὶ ἠθέλησε νὰ ἐναγκαλισθῇ τὰ γόνατά της· ἀλλ' ἐκείνη ἐπιπλήττουσα αὐτὸν εἶπε :

— Τί εἶν' αὐτά ; Σήκω ἐπάνω, καὶ κράτει τὸν ἐκυτόν σου.

— Ἀ ! ἄφες με εἶπεν ἱκετευτικῶς. Μὴ εἶσαι τόσον ψυχρά καὶ σκληρά. Λυπήσου με καὶ μὴ με ἀπωθῆς οὕτω πως.

— Σήκω. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ περιέλθω εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δυσχερασθῶ κατὰ σοῦ διότι σοὶ ὀφείλω εὐγνωμοσύνην.

Ἐκεῖνος δὲ ἀνεγερθεὶς εἶπε μετὰ γλυκύτητος :

— Δὲν σε ζητῶ εὐγνωμοσύνην, μόνον θέλω δόξω ἀγάπην.

— Ἐγὼ πάντοτε προσπαθῶ νὰ ἀγαπῶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, σὲ ἀγαπῶ λοιπὸν καὶ σέ, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐφάνης πρὸ ἐμὲ τόσον καλός.

Ὁ Ἀντίνοος ἀκούσας ταῦτα ἀναφώνησε θριαμβεύων καὶ ἐρρίφθη καὶ ἐκ δευτέρου εἰς τοὺς πόδας της. Ἀρπάσας δὲ βιαίως τὴν δεξιάν της «Σελήνη ! Σελήνη !» ἀνέκραξε. Ἀλλὰ παρυσὺς ἡ Μαρία εἰσῆλθεν ἐρυθρά ἐκ τῆς ὀργῆς. Διὰ φωνῆς δὲ τραχείας καὶ ἐξωρισμένης προσέταξε τὸν νέον νὰ ἐξέλθῃ. Μάτην δ' ἐκεῖνος προσεπάθει νὰ τὴν καταπραύνη :

— Πήγαιν' ἀπ' ἐδῶ, εἰδὲ μὴ φωνάζω ἐκείνους ἐκεῖ τοὺς ἐργάτας καὶ σὲ πετοῦν ἔξω.

— Διατί εἶσαι τόσον κακὴ, Μαρία ; τῇ εἶπεν ὁ μικρὸς Ἥλιος. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι καλὸς καὶ εἶπεν εἰς τὴν ἀδελφὴν μου μόνον ὅτι τὴν ἀγαπᾷ.

Ὁ Ἀντίνοος ἱκέτευε διὰ τοῦ βλέμματός τὴν ῥαχιτικὴν κόρην. Ἀλλ' ἐκείνη ἐλθοῦσα εἰς τὸ παρὰ θυρον καὶ θέσασα τὰς χεῖρας πρὸ τοῦ στόματος ἡτοιμάσθη νὰ προσκαλέσῃ τοὺς ἐργάτας.

— Στάσου ! τῇ ἀνεφώνησεν ὁ Βιθυνός. Φεύγω.

Καὶ ἰδὼν τὴν Σελήνην ἀπαξ ἔτι διὰ βλέμματός περιπαθοῦς ἐξῆλθεν ἀπηλπισμένος καίτοι ἡ καρδία του ἦτο μεστὴ χαρᾶς ἅμα καὶ ὑπερηφάνειας.

Τὴν ἐπιούσαν ἐπανελθὼν εἰς τὴν οἶκον τῆς χή-

ρας εὔρεν αὐτὴν κενήν. Ἐμαθε δὲ ἐρωτήσας τοὺς γείτονας ὅτι ἡ Ἄννα ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἄνω Αἰγυπτον παραλαβοῦσα τὴν ῥαχιτικὴν κόρην τὴν ἀσθενῆ νεάνίδα καὶ τὸ τυρλὸν παιδίον, ἀφ' οὗ πρῶτον ἡ νεανὶς καὶ τὸ παιδίον ἐλάβον τὸ βάπτισμα τῶν Χριστιανῶν. Τὴν ἐσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Ἀδριανὸς ἐξεπλάγη ἀκούσας τὸν εὐνοούμενον του τὸν συνήθως θανάσιμον ἐχθρὸν τῆς κινήσεως καὶ τῶν κόπων, προτείνοντα σχέδιον ὁδοιπορίας πρὸς τὴν Ἄνω Νεῖλον. Ὁ αὐτοκράτωρ μετὰ χαρᾶς συνήνεσε, καὶ δύο μῆνας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κερκυνοῦ ἡ αὐτοκρατορικὴ συνοδεία ἀναγκασθεῖσα ἐνεκα τρικυμίας νὰ ἐγκαταλίπη προσωρινῶς τὸν στολίσκον, εἰσῆρχετο ἔριπος εἰς τὴν πόλιν Βῆσαν. Ἀλλ' ὁ Ἀδριανὸς ἦτο σκυθρωπὸς διότι ἐλθεὶν ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας πολιτικὰς εἰδήσεις δυσχερεστοῦς, καὶ πᾶν ἀνθρώπινον πρόσωπον τὸν ἠνώχλει καὶ αὐτὸ τὸ τοῦ εὐνοούμενου του. Εἰς τοῦτον δὲ ἀνέθηκε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν πόλιν ἥτις ἦτο καταστρόλιστος πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος, ὁ δὲ Ἀντίνοος χωρὶς νὰ περιμείνῃ νὰ τῷ ἐπαναλάβῃ ὁ αὐτοκράτωρ τὴν παραγγελλίαν ταύτην, ἔσπευσε πρὸς τὴν πόλιν ἐρωτήσας τὸν πρῶτον ἀγυιόπαιδα ὃν συνάντησε ποῦ εἶνε ἡ Χριστιανικὴ συνοικία. Ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι μεγάλαις ἢ μικραῖς δι' ὧν διήρχετο ὁ Βιθυνὸς ἠρῶνα πάσας τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς οἰκίας τῶν Χριστιανικῶν συνοικιῶν, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε δὲν ἐδυνήθη νὰ ἀνεύρῃ τὸ ζητούμενον.

Αἱ ὁδοὶ τῆς Χριστιανικῆς συνοικίας τῆς Βῆσης ἦσαν ὡς νεκραί. Οὐδεμία θύρα ἦτο ἀνοικτὴ οὐδὲν ἀνθρώπινον ὃν ἐφάνετο πουθενά. Ὁ Ἀντίνοος ἀποπέμψας τὸν μικρὸν ὀδηγόν του ἐπανελάβε τὴν ἀτελεύτητον ἐρευνάν του. Πᾶσαι αἱ οἰκίαι περικυκλοῦντο ὑπὸ κήπων, ἐφαίνοντο καλῶς διατηρούμεναι καὶ σεირαὶ καπνοῦ ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν στεγῶν, οὐχ ἥττον πᾶσαι ἐφαίνοντο ἔρημοι. Τέλος ὁ νέος ἠσθάνθη ἤχον φωνῆς ἀνθρώπων. Κατευθυνθεὶς δὲ πρὸς τὸ μέρος ὅθεν προήρχετο ἡ φωνή, ἦλθεν εἰς πλατεῖαν ἐν ἣ ἡ πόλις πυκνὸν ἀνέμενεν ἐν σιγῇ πρὸ οἰκίσκου κεκρυμμένου ἐν τῷ μέσῳ φοινίκων. Γέροντες δὲ τις ὃν ἠρώτησε περὶ τῆς κατοικίας τῆς Ἄννας τῷ ἐδείξε διὰ τοῦ δακτύλου τὸν οἰκίσκον τοῦτον. Ὁ Ἀντίνοος διέσχισε τὸ πυκνὸν πλῆθος ὅπερ ἦτο ἔψαλλεν ἐν χωρῷ ἄσμά τι ἐμποιοῦν αἰσθησὶν νέκρωστον· ἀλλὰ δὲν ὅλ' ἠδύνατο νὰ εἴπῃς ἐν ἡ ψαλμωδίᾳ ἐκείνῃ ἐξέφραζε χαρὰν ἢ λύπην.

Πρὸ τῆς θύρας τοῦ κήπου ἀνεγνώρισε τὴν μικρὰν ῥαχιτικὴν, κεκλιμένην ἔχουσαν τὰ γόνατα πρὸ φερέτρου κεκαλυμμένου δι' ὑφάσματος καὶ κλαίουσαν.

Ἡ χήρα Ἄννα εἶχεν ἀποθάνει ; Οὐχὶ βεβαίως διότι ἰδοὺ ἐξέρχεται τῆς οἰκίας ὠχρά, ἡσυχος, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχουσα στεγνοὺς καὶ στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος γέροντός τινος. Ἀμφότεροι προχωροῦσιν, ὁ γέρον ἀπαγγέλλει σύντομον εὔ-

χὴν καὶ ἀνεγείρει τὸ ὕψωμα ὅπερ καλύπτει τὸ φέρετρον.

Ὁ Ἀντίνοος προχωρήσας ἐν βῆμα ὠπισθοχώρησε κλονούμενος, ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῶν χειρῶν καὶ ἔστη ἀκίνητος.

Ἀλλὰ δὲν ἠκούοντο ἐπικηδεῖοι θρήνοι. Ὁ μὲν γέρον ἐλάλει, πένιξ δὲ αὐτοῦ τὸ πλῆθος ἐκλαiven ἄνευ θορύβου καὶ ἐδέετο ταπεινῇ τῇ φωνῇ. Ὁ Ἀντίνοος οὐδὲν ἤκουεν. Ἀποκαλύψας δὲ τὸ πρόσωπόν του παρετήρει ἀτενῶς τὴν λευκὴν ὄψιν τῆς τεθνεώσης. Καὶ ὅτε μὲν ἡ χήρα ἀπέθεσε πάλιν τὸ κάλυμμα ἐπὶ τοῦ φερέτρου ὁ νέος δὲν ἐκινήθη, ἀλλ' ὅτε ἐξ νεάνιδος ἐλάβον τὸ φέρετρον ἐπ' ὤμου καὶ ἐξεκίνησαν, ἠκολούθησε καὶ αὐτὸς τὴν κηδεῖαν. Μακρόθεν δὲ εἶδεν ὅτι εἰσῆγον δύο φέρετρα εἰς μίαν κρύπτην, ἣν κλείσαντες ἐπιμελῶς ἀπῆλθον ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια. Τότε δὲ ὁ Βιθυνὸς ἐπλησίασεν.

Ἦτο δὲ μόνος. Ὁ ἥλιος ἔδυε καὶ ἡ νύξ κατέβαινε πρὸς τὴν πεδιάδα. Ἐκτείνας δὲ τὰς χεῖρας ἐνηγκαλίσθη τοὺς στύλους τῆς εἰσόδου καὶ διὰ τοῦ μετώπου του ἐπληξεν τὴν ἀπέριττον ξυλίνην πύλην, ἐν ἣ ὁδὸν ἄνευ δακρύων συνεκίνει ὄλον του τὸ σῶμα.

Δὲν ἤκουσε δὲ βήματα ἐλαφρὰ προσεγγίζοντα, τὰ βήματα τῆς μικρᾶς Μαρίας ἐρχομένης νὰ θρηνησῇ τὴν φίλην τῆς Σελήνης παρὰ τὸν τάφον της. Ἀναγνώρισα δὲ τὸν Ἀντίνοον τὸν προσεφώνησε ταπεινῇ τῇ φωνῇ :

— Μαρία ἀνεφώνησεν ἐκεῖνος λαμβάνων τὴν χεῖρά της. Πῶς ἀπέθανε ;

— Τὴν ἐθυσίασαν διότι δὲν ἠθέλε νὰ προσκυνῇ τὸ ἄγαλμα τοῦ αὐτοκράτορος.

— Καὶ διατί δὲν ἠθέλησε ;

— Διότι ἔμεινε πιστὴ εἰς τὴν πίστιν μας καὶ ἤλπισεν εἰς τοὺς οἰκτιροὺς τοῦ Σωτῆρος. Τώρα εὐρίσκεται μετὰ τῶν μακαρίων ψυχῶν.

— Εἶσαι βεβαία ;

— Τόσον, ὥστε εὐχομαι νὰ τὴν εὕρω καὶ ἐγὼ εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

— Μαρία !

— Ἄφες τὴν χεῖρά μου.

— Μὲ κάμνεις μίαν χάριν, Μαρία ;

— Μετὰ χαρᾶς, ἀλλὰ μὴ μ' ἐγγίζης.

— Λάβε τὰ χρήματα ταῦτα καὶ πήγαινε νὰ ἀγοράσῃς τὸν λαμπρότατον στέφανον τὸν ὁποῖον θὰ εὕρῃς, καὶ νὰ τὸν κρεμάσῃς ἐδῶ λέγουσα· «Τῇ Σελήνῃ παρὰ τοῦ Ἀντινοῦ».

Καὶ ἡ μὲν μικρὰ Μαρία ἔλαβε τὸ ἀργύριον, ὁ δὲ Ἀντίνοος ἀπεχώρησε καὶ κατεστειμένως διελθὼν τὴν πόλιν ἐπρεσβύθη εἰς τὴν ὄχθην τοῦ Νεῖλου. Ὅτε δ' ἐφθασεν ἐκεῖ, ἡ σελήνη εἶχεν ἀνατείλει καὶ ἐπαίξεν ἐπὶ τῶν κυμάτων, ὡς τὴν ἐσπέραν καθ' ἣν ὁ Ἀντίνοος ἀνέστυξε τὴν Σελήνην ἀπὸ τῶν κυμάτων.

Ὁ Βιθυνὸς ἐγίνωκε μὲν ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ τὸν προσέμενεν, ἀλλὰ δὲν διανοεῖτο νὰ ἐπανέλθῃ εἰς

τοῦ αὐτοκράτορος. Σφοδρὰ ταραχὴ τὸν κατέλαβεν, ἐβάδιζε παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ ἀνησυχῶν, συλλογιζόμενος τὸν παρελθόντα βίον του, τὴν καλύβην τῶν γονέων του, τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἀδελφὰς οὓς οὐδέποτε πλέον ἐμελλε νὰ ἐπαινίδῃ. Ἐσυλλογίζετο δὲ καὶ τὸν κύριόν του, τὰ πλεῖστα πρὸς αὐτὸν ψεύδη του, καὶ τὴν θέλησιν ἣν ἐξεδήλωσε πολλάκις καὶ ὁ Ἀδριανὸς τοῦ νὰ υἱοθετήσῃ τὸν εὐνοούμενον του καὶ νὰ τον κηρύξῃ διάδοχον τοῦ χρόνου. Τὸ τελευταῖον τοῦτο τὸν κατεπόδιζε, διότι ἡ τῶν Καισάρων πορφύρα ἦτο πέρα τοῦ δέοντος βαρεῖα, καὶ δὲν ὅλ' ἠδύναντο νὰ τὴν ὑποφέρωσιν οἱ ῥάθυμοι τοῦ ὄμοι.

Ἐσυλλογίσθη τότε περὶ τοῦ μέλλοντος καὶ πανταχοῦ εἶδεν ἀπειλὰς. Οἱ ἀστέρες εἶχον προσεπιεὶ μεγάλην συμφορὰν εἰς τὸν Ἀδριανόν. Τίς θὰ ἦτο ἡ συμφορὰ αὕτη, ἣν ἐκάστη ὥρα παρερχομένη καθίστατο πλησιεστέρα, ἣν οὐδεμία δύναμις ἀνθρώπινη θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποτρέψῃ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐτοκράτορος, πλὴν ἓάν μόνον...

Αἰφνιδίᾳ τις σκέψις διήλθε διὰ τοῦ πνεύματός του. Ὁ Ἀδριανὸς δυνατὸν νὰ ἐσώζετο ἐάν εὐρίσκετό τις νὰ προσφέρῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ ἐξωρισμένου Θεοῦ τοῦ ἀποφασίσαντος τὸν θάνατόν του. Ἐάν δὲ αὐτὸς ὁ Ἀντίνοος εἶχε τὸ θάρρος νὰ θυσιάσῃ ὑπὲρ τοῦ κυρίου του, ἐξηγόραζε ταυτοχρόνως τὰς πλείστας ὅσας ἁμαρτίας του, τότε... ; τότε, ὦ μυστήριον, ὦ χαρὰ ! δὲν εἶχεν ἀκούσει ὅτι ὁ κόσμος ἐστὶν ὁ τῆς λαμπρότητος ἐνθα ἡ Σελήνη του ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἔφερε πρὸς τὸν ἐξελασμόν... Μετὰ τινὰς στιγμὰς ἐμελλε λοιπὸν νὰ τὴν ἐπαινίδῃ ;

Ὁ Νεῖλος ἀπείχε μόλις δύο βήματα. Δύο βήματα μακρὰν ἦτο προσδεσμένος ἀκάτιον. Ἐπήδησεν εἰς αὐτὸ δι' ἐνὸς ἁλματος καὶ το ὤθησε πρὸς τὸ μέσον τοῦ ποταμοῦ. Τὴν αὐτὴν δὲ στιγμήν ἐφθασεν εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ δούλοι ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος νὰ τον ἀναζητήσωσι. Εἰς δὲ τούτων ἀνεγνώρισε τὸν Ἀντίνοον ὑπὸ τὸν λάμπριν τῆς σελήνης καὶ τον ἐκάλεσε.

— Ὑπαγε καὶ εἰπὲ εἰς τὸν κύριον, ἀνεφώνησε πρὸς τὸν δούλον ὁ εὐνοούμενος, ὅτι τὸν προσκυνῶ μυριάκις, καὶ ὅτι ὁ Ἀντίνοος προτιμᾷ τὸν Ἀδριανόν καὶ αὐτῆς τῆς ἰδέας τοῦ ζωῆς. Ἡ Μοῖρα ἀπῆται ἐν θύμῃ. Ὁ κόσμος δὲν δύναται νὰ στερηθῇ τὸν Ἀδριανόν, ἀλλ' ὁ Ἀντίνοος εἶνε μὴ δὲν ὅπερ οὐδεὶς ὅλ' στερηθῇ πλὴν τοῦ αὐτοκράτορός του, καὶ ὁ Ἀντίνοος λοιπὸν ἀποβλήσκει ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὁ δούλος ἐρρίφθη εἰς ἕτερον ἀκάτιον καὶ ἐκωπηλάτησε πάσῃ δυνάμει. Ἐλάβε καὶ ὁ Ἀντίνοος τὰς κόπας καὶ τὸ πλοκάριόν του ἔπτατο ἐπὶ τῶν κυμάτων. Καὶ ὁ μὲν δούλος ἐπολλαπλασίαζε τὰς δυνάμεις του ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ προηλάσῃ τὸ ἕτερον.

Ἡ ὁρὰ αὕτη ἐξηκολούθει ἐν σιωπῇ. Εἶχον ἤδη φθάσει τὸ μέσον τοῦ ποταμοῦ καὶ κατέπλεον τὸ

ῥεῦμα ὡς δύο βέλη. Ἀλλ' αἴφνης ὁ δοῦλος εἶδε τὸν Ἀντίνοον ἀνεγειρόμενον καὶ ἀναρρίπτοντα τὰς κόπας τοῦ εἰς τὴν ἀέρα. Ταυτοχρόνως δὲ ἤκουσεν ἀναφωνοῦμενον καὶ τὸ ὄνομα τῆς Σελήνης, καὶ ἔπειτα ὁ Νεῖλος ἐδέξατο ἐν τοῖς κύμασιν τοῦ τὸ κάλλιστον πάντων τῶν θυμάτων.

Ὁ Ἀδριανὸς ἐτέλεσεν εἰς τὸν εὐνοούμενόν του κηδεῖν μεγαλοπρεπεστάτην, τὸν κατέταξεν ἐν τοῖς θεοῖς καὶ ἡ λατρεία του ἐκπηγυρίσθη ἐν ὅλῃ τῇ Αὐτοκρατορίᾳ.

[Ἐκ τῶν τοῦ Γεωργίου Ἑβερς].

* * Φ.

Η ΠΥΡΑΜΙΣ ΤΟΥ ΧΕΟΠΟΣ

Ἡ μεγάλη πυραμὶς, ἡ πυραμὶς τοῦ Χέοπος, ἀνυψοῦται εἰς ὀλίγων χιλιόμετρων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Καΐρου. Παρ' αὐτὴν ὑπάρχουσι καὶ δύο ἄλλαι, μικρότεραι ὅμως, πᾶσαι δὲ ἔχουσι τοιαύτην θέσιν, ὥστε αἱ τέσσαρες αὐτῶν πλευраὶ εἶνε ἐστραμμέναι πρὸς τὰ τέσσαρα κύρια σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος. Εἶνε δὲ τεταγμέναι λοξῶς, παρουσιάζουσαι γωνίαν ἢ μίαν πρὸς τὴν ἄλλην.

Ἡ μεγάλη πυραμὶς εἶνε ἡ πρὸς βορρᾶν κειμένη, αὕτη δὲ εἶνε ἡν συνήθως ἀναβαίνουσιν οἱ περιηγηταί. Ἡ ἀνάβασις δὲν εἶνε τόσον δύσκολος ὅσον κοπιώδης, γίνεται δὲ πάντοτε τῇ βοήθειᾳ ὀδηγῶν Βεδουϊνῶν. Εὐκολωτέρα εἶνε ἡ ἀνάβασις διὰ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς, τῆς πρὸς τὸ Καΐρον ἐστραμμένης, ἐφ' ἧς φαίνεται ὡς τις γιγάντειος κλίμαξ ἡρειπωμένη, ἀποτελουμένη δὲ ἐκ βαθμίδων ἀνίσων καὶ πολὺ ὑψηλῶν, τὰς ὁποίας ἀδύνατον εἶνε νὰ διασκεδίσῃ τις ἄνευ τῆς βοήθειας τῶν χειρῶν καὶ τῶν γονάτων του, καὶ ταυτοχρόνως ἀνασυρόμενος μὲν ἐκ τῆς χειρὸς, ὠθοῦμενος δὲ ὀπίσθεν ὑπὸ τῶν ὀδηγῶν του.

Ἡ κορυφή τῆς πυραμίδος εἶνε ἐσχηματισμένη εἰς εἶδος τετραγώνου ὀροπεδίου δέκα περίπου τετραγωνικῶν μέτρων. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτοῦ ἦτο ἄλλοτε πολὺ μικρότερα, μέχρι τῶν χρόνων, καθ' οὓς οἱ καλῖφαι ἀφῆρσαν τὸ ἀνώτερον τῆς πυραμίδος μέρος καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρων βαθμίδων ἀντερείσματα, μεταχειρισθέντες τὸ ὕλικόν τοῦτο εἰς κτίσιν τοῦ Καΐρου.

Ἡ ἐκ τῆς κορυφῆς τῆς πυραμίδος θέα εἶνε, λέγουσιν, ἀπαράμιλλος.

Μακρὰν φαίνεται ὁ Νεῖλος ἐξελισσόμενος διὰ μέσου τῆς πεδιάδος, ἐφ' ἧς φαίνονται ἐσπαρμένα ὡς κηλίδες λευκόφαια τὰ χωρία· μακρότερον δ' ἔτι διαφαίνεται ἡ πόλις τοῦ Καΐρου μετὰ τοῦ φρουρίου, τῶν μιναρῶν καὶ τῶν ἐρυθρῶν ὀδῶν τῶν τζαμιῶν τῆς· καὶ πέραν, εἰς τὸ βάθος, ἡ ἔρημος μετὰ τὸν ἀχανῆ αὐτῆς ὀρίζοντα.

Τὸ κάθετον ὕψος τῆς πυραμίδος εἶνε 422 ποδῶν ἢ 137 μέτρων. Ὑπελογίσθη δὲ ὅτι διὰ τῶν λίθων, οἵτινες ἐχρησίμευσαν εἰς οἰκοδομὴν αὐτῆς, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ κατασκευασθῇ στερεὸν τεῖχος 6 ποδῶν ὕψους περιλαμβάνον ὁλόκληρον τὴν Ἰσπανίαν.

Κυρία Χ**

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐν τῷ δικαστηρίῳ.

Ὁ κατηγορούμενος εἶνε τετραπερασμένος τῇ κλέπτῃ, ἐξάκις ἤδη καταδικασθεὶς δι' ἄλλαι πράξεις του.

Ἄρα ἦλθεν ἡ σειρά τῆς δίκης του,

— Κύριε πρόεδρε, λέγει, ὁ δικηγόρος μου εἶναι ἀδιέχθης, διὰ τοῦτο ζητῶ ἀναβολὴν τῆς δίκης.

— Ἀλλὰ συιελήθης ἐπ' αὐτοφώρῳ, μὲ τὸ χεῖρ εἰς τὸ θυλάκιον τοῦ κατηγοροῦ. Τί εἰμπορεῖ νὰ εἰπῇ ὁ δικηγόρος εἰς ὑπεράσπισίν σου;

— Ἰσα, ἴσα, διὰ τοῦτο εἶμαι περίεργος καὶ ἐγὼ νὰ τὸν ἀκούσω, κύριε πρόεδρε.

ΛΗΘΕΙΑΙ

Ἡ πρωτίστη τῶν ἐθνῶν ἀρετὴ εἰς τοῦτο συνίσταται, τὴ νὰ παρασκευάζωσιν ἐκάστοτε τὰς δυνάμεις αὐτῶν εἰς τρόπον ἀνάλογον πρὸς τὰς δυνάμεις, καθ' ὧν ἔχουσι ν' ἀντιπαραταχθῶσιν. Οἱ κλέφται καὶ οἱ ἀρματοῦλοι ἡμῶν ἦσαν ἐνάμιλλοι κατὰ τε τὸν ὀπλισμὸν καὶ τὸν τρόπον τοῦ πολεμῆν πρὸς τοὺς κατ' ἐκεῖνο τοῦ χρόνου ἀσυντάκτους ὄχλους τῶν πολεμίων· καὶ ἔχοντες πρὸς τούτοις τὸ ἡθικὸν πλεονέκτημα τῆς φιλοτιμίας καὶ τῆς φιλοπατρίας, πολλάκις ἔτρεψαν αὐτούς. Τὰ δὲ σκάφη τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων, ὅσα ἐλαφρὰ καὶ ἂν ἦσαν ἀντιπαραβιλλόμενα πρὸς τοὺς ὄγκους τῶν τουρκικῶν δικρότων καὶ φρεγάδων, παραλαβόντα ὅμως εἰς ἐπικουρίαν αὐτῶν τὸ φοβερόν τῶν πυρπολικῶν ὄπλον, καὶ ἐπιτηδείστερον μὲν χειριζόμενα, ἐκθυρότερον δὲ κυβερνώμενα καὶ τολμῶντα τὰ πάντα, ὅπως μόνῃ ἢ πρὸς τὴν πείριδαν ἀφροσύνῃς τολμᾷ, ἡδυνήθησαν πολλοὺς μὲν ἐκ τῶν κολοσσῶν ἐκείνων νὰ καταστρέψωσι, πλείους δὲ νὰ ἴδωσιν αὐτοὺς προτροπὰν πρὸς αὐτῶν φεύγοντας. (Παπαρρηγόπουλος).

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Πρὸς καθαρισμὸν εἰκονογραφίας ἐπὶ χάρτου κιτρινισμένης ἐκ τοῦ χρόνου ἢ ἐρρυθρωμένης, δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸ ἐπόμενον μέσον, ὅπερ θεωρεῖται ἐκ τῶν καταλληλοτέρων. Θέτομεν τὴν εἰκονογραφίαν μεταξὺ δύο φύλλων λευκοῦ χάρτου, ὧν τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν ἐπιπλάσσομεν διὰ κόνεως ξηρᾶς χλωροῦχου ἀσβεστοῦ. οὕτω δὲ θέτομεν αὐτὰ ὑπὸ στοιβάδα βιβλίων, ὅπου τὰ ἀφίνομεν ἐπὶ τινι χρόνῳ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ χλωροῦχος ἀσβεστός ἐξαλείφει τὸ πρόσθετον χρῶμα, χωρὶς νὰ βλάβῃ τὴν εἰκονογραφίαν. Δι' εἰκονογραφίας μεγάλης ἀξίας ἀνάγκη νὰ μεταχειρισθῶμεθα τὸ μέσον τοῦτο μετὰ πολλῆς προσοχῆς. Φρόνιμον δὲ εἶνε νὰ κάμνῃ δοκιμὴν τινὰ πρῶτον ἐπὶ ἀντικειμένου ἄνευ ἀξίας, καὶ εἶτα νὰ ἐπιχειρῇ τὸ πείραμα ἐπὶ ἐκείνου, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ καθάρισῃ.

ΑΘΗΝΗΣ, — ΤΥΠΟΣ ΚΟΡΙΝΘΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑ «ΕΜΟΝΟΙΑΣ»